

Jaarverslag 2022

Synatom

INHOUD

Boodschap van de Voorzitter en de Gedelegeerd Bestuurder	3
De bovenfase van de splijtstofcyclus	6
De benedenfase van de splijtstofcyclus	8
Financieel beheer	12
De beleggingen	15
Governance	17
Jaarverslag	20
Jaarrekening	25
Balans	28
Resultatenrekening	30
Toelichting	32
Verslag van de Commissaris over de jaarrekening	43
Detail van de splijtstofcyclus	47

BOODSCHAP VAN DE VOORZITTER EN DE GEDELEGEERD BESTUURDER

Op 7 juli 2022 werd in het parlement een hervorming van de Belgische wet op de nucleaire voorzieningen aangenomen, die op 12 juli 2022 werd bekrachtigd. Die hervorming bepaalt met name dat de Raad van Bestuur drie onafhankelijke bestuurders moet tellen (SYNATOM had er voorheen twee), waaruit de Voorzitter moet worden gekozen. Tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van 30 januari 2023 werd Cécile Flandre benoemd tot Voorzitter van de Raad van Bestuur van SYNATOM als opvolger van Didier Engels.

Een gelegenheid voor een kruisgesprek tussen de Voorzitter en de Gedelegeerd Bestuurder.

V: Wat zijn de eerste lessen die u hebt geleerd over SYNATOM sinds u uw functie hebt aanvaard?

CF: SYNATOM is een uniek bedrijf in het Belgische landschap, gezien het gevarieerde karakter van haar opdrachten, zowel technisch (met het beheer van de boven- en benedenfasen van de splijtstofcyclus) als financieel (met de oprichting en het beheer van grote nucleaire voorzieningen), en wordt als bedrijf gekenmerkt door haar buitengewoon lange verbintenissen, die meerdere decennia beslaan. De vennootschap staat onder toezicht van een ad-hoc orgaan, de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen (CNV), en werkt binnen een regelgevingskader dat in 2022 werd gemoderniseerd om ambitieuzere doelstellingen

op te nemen op het vlak van governance en om het financieel beheer van de nucleaire voorzieningen veilig te stellen. SYNATOM heeft zich met veel ijver en professionalisme ingezet om tijdig aan de nieuwe eisen te voldoen, zowel op het gebied van governance als op het gebied van financieel beheer. Ik waardeer de constructieve dynamiek die SYNATOM, haar directie en haar Raad van Bestuur toont en die tot uiting komt in de kwaliteit van de vraagstukken die aan de Raad worden voorgelegd om het bedrijf in staat te stellen de juiste beslissingen te nemen.

V: Wat onthoudt u van 2022?

CF: In 2022 zagen we het begin van de oorlog in Oekraïne, die dramatische menselijke, ecologische en economische gevolgen heeft. Deze oorlog heeft ook een grote energiecrisis veroorzaakt, de inflatieverschijnselen die zich in reeds 2021 voordeden versterkt en de bevoorradingsketens, die al beschadigd waren door de Covid-periode, verder aangetast. Wat allemaal een ongunstig effect heeft gehad op de prestaties van de financiële markten. Deze gebeurtenissen hebben uiteraard gewogen op de resultaten van de beleggingen van SYNATOM. In de loop van het jaar bleef de vennootschap echter ijverig werken aan de versterking van het bestuur en het beheer van haar beleggingen en aan de ontplooiing van de activiteiten van de benedenfase.

DS: De definitieve sluiting van Doel 3 eind 2022 en van Tihange 2 begin 2023 markeert het begin van een intensieve behandelingsactiviteit en de overdracht van verbruikte splijtstofelementen van de twee sites. De grote inspanningen van SYNATOM en haar leveranciers hebben gezorgd voor de levering van de « eerste van de reeks » van grote orders voor nieuwe opslagcontainers door onze drie leveranciers. Wat de brandstofvoorziening betreft, is in 2022 een einde gekomen aan de historische contracten in de juridische context van de sluiting van de centrales in 2025.

CF: Op 18 maart 2022 kondigde de Belgische regering haar beslissing aan om haar energiebeleid te wijzigen in het licht van de ongekende geopolitieke situatie en vroeg daarbij aan ENGIE om de operationele levensduur van de reactoren Doel 4 en Tihange 3 met 10 jaar te verlengen. Op 21 juli 2022

hebben ENGIE en de Belgische regering een niet-bindende intentieverklaring ondertekend om de haalbaarheid en de voorwaarden van een dergelijke verlenging te evalueren. De intentieverklaring vermeldt een aantal onlosmakelijke voorwaarden, waaronder een plafond voor de verplichtingen en toekomstige kosten in verband met het beheer van nucleair afval en verbruikte splijtstof. Deze voorwaarden werden op 9 januari 2023 vastgelegd in « heads of terms », met als uiteindelijk doel de ondertekening van bindende transactiedocumenten tegen 30 juni 2023. Ter herinnering : SYNATOM is niet betrokken bij de besprekingen tussen ENGIE en de Belgische regering.

Cécile Flandre, Voorzitter

Dimitri Stroobants,
Gedelegeerd Bestuurder

DS: De activiteiten van SYNATOM werden in 2022 voortgezet binnen het bestaande wettelijke kader van de geplande sluiting van de centrales uiterlijk in 2025. Wat leidt tot een toename van de activiteiten in de benedenfase van de afgewerkte splijtstof en een sterke stijging van de beleggingsactiviteiten via haar dochterondernemingen. De activiteiten in verband met de levering van verrijkte splijtstoffen werden beperkt tot de laatste uitvoeringen van bestaande contracten.

CF: Het jaar 2022 stond ook in het teken van de voorbereiding van het dossier voor de driejaarlijkse herziening van de voorzieningen voor de ontmanteling van centrales en voor het beheer van verbruikte splijtstof.

DS: Het resultaat van deze herziening, onder toezicht van de CNV, wordt in het tweede kwartaal van 2023 verwacht. In afwachting van haar definitief advies heeft SYNATOM uit voorzorg een verhoging van de voorzieningen geboekt van 2,9 miljard euro. Een bedrag dat voortvloeit uit de opmerkingen van de CNV eind 2022 naar aanleiding van het dossier dat SYNATOM in september 2022 heeft ingediend.

CF: Ook in 2022 heeft de versnelde restitutie van ELECTRABEL aan SYNATOM, overeenkomstig de verbintenissen die door ELECTRABEL zijn aangegaan en in de Wet van 12 juli 2022 zijn vastgelegd, bijgedragen tot een sterke stijging van de bedragen van de liquide middelen die op zeer lange termijn moeten worden belegd in verband met de nucleaire voorzieningen.

DS: De aanzienlijke toename van de beheerde middelen, de zeer lange beleggingshorizon voor nucleaire voorzieningen en het macro-economische klimaat hebben aanleiding gegeven tot een nieuwe ALM-analyse (Asset Liability Management), die op zijn beurt heeft geleid tot een actualisering van het beleggingsbeleid voor de ontmantelingsactiviteiten en de activiteiten in de benedenfase (waarin de ESG-beginselen zijn verwerkt), onder toezicht van de CNV.

V: Wat zijn de belangrijkste uitdagingen die u hebt vastgesteld voor 2023?

CF: SYNATOM zal zijn financiële beleggingen blijven opvoeren, in overeenstemming met zijn beleggingsbeleid, zijn ESG-ambities volgens het ritme van de levering van de containers in het kader van het afvalbeheer. Het bedrijf bereidt zich ook voor, in geval van een verlenging van Doel 4 en Tihange 3 en als ELECTRABEL dit vraagt, om nieuwe brandstofleveringscontracten af te sluiten met haar leveranciers.

DS: SYNATOM zou opgeroepen kunnen worden om nieuwe contracten af te sluiten voor de aankoop van uranium in zijn verschillende vormen. Dit in een gespannen marktomgeving, nu de westerse energiespelers zich afkeren van Rusland dat - net als voor gas -, een belangrijke speler is op de uraniummarkt.

CF: In dit stadium van de onderhandelingen tussen ENGIE en de Belgische regering zijn er nog geen belangrijke gevolgen bekend voor de activiteiten van de vennootschap. Als er in 2023 bindende transactiedocumenten zouden worden ondertekend tussen ENGIE en de Belgische Staat, zou dit gevolgen hebben voor de activiteiten van SYNATOM. Het spreekt vanzelf dat we alles in het werk zullen stellen om die documenten na te leven.

DS: Ter afsluiting zou ik willen toevoegen dat SYNATOM net als in het verleden een rijke en constructieve dialoog zal blijven voeren met haar belanghebbenden en uiterst waakzaam zal blijven bij de uitvoering door de Belgische autoriteiten van oplossingen voor het beheer van kernafval, waarvan de vertraging tot op heden heeft geleid tot extra kosten voor SYNATOM die op 0,9 miljard euro worden geraamd.

DE BOVENTFASE VAN DE SPLIJTSTOF CYCLUS

De activiteiten van SYNATOM zijn gericht op de splijtstofcyclus, van de bovenfase tot de benedenfase, evenals op het beheer van nucleaire voorzieningen en de daarmee verband houdende beleggingen, waarvoor een strikt juridisch kader geldt onder toezicht van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen (CNV).

Aan het begin van de cyclus wordt eerst het **erts gewonnen** in ondergrondse of open groeven of door uitloging, gevolgd door de **concentratie** ervan tot een felgeel poeder, bekend als « yellow cake ».

Dit laatste zal verschillende raffinagehandelingen ondergaan voordat het wordt **omgezet** in uraniumhexafluoride.

De volgende stap is de **verrijking**, waarbij via een gascentrifugeproces het aandeel van de in natuurlijk uranium aanwezige isotoop 235 (0,7%) wordt verhoogd tot waarden tussen de 3 en 5%.

Op wereldschaal zijn er slechts een beperkt aantal spelers in deze drie gebieden. Dit geldt vooral ook voor conversie- en verrijkingdiensten. De oorlog in Oekraïne heeft geleid tot een verdere krimp in de markt, omdat westerse elektriciteitsbedrijven zich afkeren van Russische leveringen.

Het verrijkte uranium wordt vervolgens naar een fabriek gestuurd die **splijtstofelementen produceert**. Deze laatste stap valt onder de verantwoordelijkheid van ELECTRABEL.

Einde van de contracten

In het kader van de wettelijke sluiting van de Belgische kerncentrales blijft SYNATOM de grondstofvoorraden en de daarmee samenhangende dienstencontracten optimaal beheren. Bijgevolg heeft het bedrijf in 2022 haar laatste contracten gesloten voor de conversiediensten. In 2023 vinden de laatste leveringen van verrijkingdiensten plaats, waardoor de laatste lopende contracten worden afgesloten. De voorlaatste levering van verrijkte splijtstof aan de fabrikant van splijtstofelementen vond plaats in december. De laatste levering vond plaats in januari 2023.

Met deze laatste levering komt een einde aan de SYNATOM historische contracten en meer dan 50 jaar aanwezigheid op de uraniummarkten.

Regeringsbesluit

Gezien de oorlog in Oekraïne, die in Europa een grote energiecrisis heeft veroorzaakt, heeft de Belgische regering in maart 2022 besloten de exploitatie van twee kernreactoren (Doel 4 en Tihange 3) na 2025 met nog eens tien jaar te verlengen. Vervolgens zijn de onderhandelingen begonnen tussen de regering en ENGIE, met de ondertekening van een intentieverklaring in juli 2022 en een niet-bindende principeovereenkomst in januari 2023. De besprekingen zijn nog gaande met het oog op de ondertekening van een bindende overeenkomst in juni 2023.

De voorraad van SYNATOM wordt voortdurend geoptimaliseerd dankzij de flexibiliteit van de contracten, waardoor SYNATOM een voorraadoverschot zal hebben op eind 2025. Met het oog op de nucleaire verlenging heeft SYNATOM besloten dat overschot te handhaven en heeft het verkennende gesprekken aangeknoopt met haar leveranciers om te informeren naar de voorwaarden van mogelijke contracten. Er moet op worden gewezen dat SYNATOM te maken heeft met een zeer krappe markt en dat het gebruikelijke tijdschema voor het verwerven en afzetten van materialen ook uiterst krap is, gezien de nog lopende onderhandelingen tussen ENGIE en de Belgische regering.

Ontvangst van nieuwe splijtstofelementen in de kerncentrale van Doel

DE BENEDENFASE VAN DE SPLIJTSTOF CYCLUS

De benedenfase van de splijfstofcyclus omvat alle maatregelen die worden genomen om het veilige beheer van splijstof na gebruik in reactoren te waarborgen. Ze verlopen in drie fasen:

1. Verblijf van minimaal 3 tot 5 jaar in de desactiveringsdok van de eenheden Doel en Tihange.
2. Tussentijdse opslag op de sites van Doel en Tihange, die enkele decennia zal duren.
3. Definitieve berging, die uiteindelijk zal worden uitgevoerd door de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijststoffen (NIRAS).

Alle technische werkzaamheden in verband met de eerste twee fasen worden uitgevoerd door gekwalificeerd personeel in de centrales van Doel en Tihange en hun kosten worden gedekt door SYNATOM.

SYNATOM financiert ook alle infrastructuur en levert de nodige apparatuur.

De eerste fase van de ontmanteling

Het is belangrijk dat niet alleen de gebouwen maar ook de benodigde containers op tijd beschikbaar zijn. In het geval van de reactoren Doel 3 en Tihange 2, die definitief zijn stilgelegd respectievelijk op 23 september 2022 en

31 januari 2023, zouden de werkzaamheden voor het leegmaken van de deactiveringsbassins in 2024 moeten beginnen en vanaf 2025 op « kruissnelheid » moeten raken.

Tijdslijn van ontmanteling

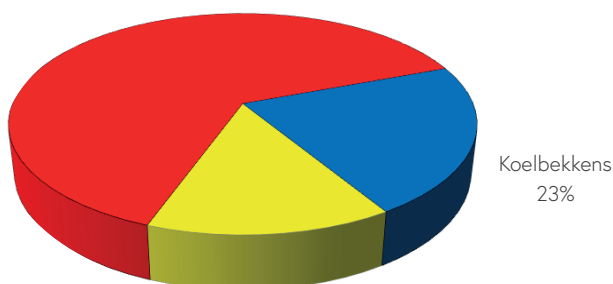

Tussentijdse opslag

Tussentijdse opslag is een belangrijke fase die zich over meerdere decennia uitstrekt in afwachting van de definitieve berging van verbruikte splijtstof door NIRAS.

Waar bevinden zich de gebruikte splijtstofelementen per 31/12/2022?

Tussentijdse opslag 63%

Opgewerkte brandstof 14%

Twee nieuwe centrale opslaggebouwen op de site

Tot dusver zijn er twee verschillende benaderingen voor de tussentijdse opslag van verbruikte splijtstofelementen, met name onder water in een « bassin » in Tihange en droog in speciale containers in Doel.

Voor de ontmanteling van de reactoren is extra opslagcapaciteit nodig. Voor elke site (Doel en Tihange) is een nieuwe gecentraliseerde infrastructuur gepland. De door de nucleaire controle instanties gekozen en gevalideerde optie is droge opslag in containers. De verbruikte splijtstofelementen zullen worden ondergebracht in een gebouw met de naam SF² (Spent Fuel Storage Facility), dat speciaal is ontworpen om een optimale veiligheid te garanderen totdat de verbruikte splijtstofelementen klaar zijn voor definitieve opslag.

In Tihange is de bouw van het SF²-gebouw, waarmee in 2020 is begonnen, in 2022 voltooid en in 2023 zal een reeks « onbelaste testen » worden uitgevoerd om de nodige vergunningen te verkrijgen en het project tegen het einde van het jaar in gebruik te nemen.

Het bouwschema voor de SF² in Doel is uitgesteld wegens de grote opslagcapaciteit die nog beschikbaar is op de sites. In 2022 zijn de eerste grote civieltechnische werken voltooid en de ingebruikname is gepland voor 2025.

Behandeling van een container in de SF² in Tihange

Containers voor droge opslag

Alle reactoren in het park van Belgische kerncentrales zijn verschillend, met name wat betreft de afmetingen van de splijtstofelementen. De elementen in Doel 1 en 2 zijn kleiner dan die in Doel 3 en Tihange 2, die op hun beurt verschillen van die in Doel 4 en Tihange 3. Daarom is het belangrijk om verschillende soorten containers voor hun opslag te voorzien. SYNATOM heeft samen met ELECTRABEL een programma van eisen opgesteld op basis van de Belgische wet op de geleidelijke afschaffing van kernenergie (wet van 31 januari 2003), waarin is bepaald dat alle reactoren vóór eind 2025 moeten worden gesloten.

Het jaar 2022 werd gekenmerkt door de voltooiing van de fabricage van de « voorbeeldcontainers » door elk van de drie leveranciers die door SYNATOM waren geselecteerd om aan deze behoeften te voldoen.

De eerste container voor Doel 3, vervaardigd door het Duitse bedrijf GNS (Gesellschaft für Nuklear-Service mbH), is in mei 2022 op de site aangekomen.

De Amerikaanse fabrikant Holtec heeft zijn eerste droge opslagcontainer voor Doel 1 en 2 in maart 2023 geleverd.

In maart 2023 leverde ook de Franse fabrikant Orano NPS zijn eerste container, die op de site van Tihange zal worden gebruikt voor de opslag van de langste splijtstofelementen.

De aankomst van deze eerste containers op de sites stelt de behandelingsteams in staat zich vertrouwd te maken met elk type container en « onbelaste testen » uit te voeren om ervoor te zorgen dat de containers in goede staat zijn voordat ze worden geladen.

Het is belangrijk om de levering van containers enkele jaren van tevoren te plannen vanwege de tijd die nodig is om ze te vervaardigen en de beschikbaarheid van fabrikanten. Bijgevolg zijn voor 2022 extra bestellingen geplaatst om alle behoeften op lange termijn te dekken. In de komende maanden en jaren zal het tempo van de leveringen en het laden ter plaatse toenemen en de sites bereiden zich hierop voor.

Een tweede shuttle voor de site van Tihange

In Tihange worden de splijstofelementen vanuit de deactiveringsbassins in een speciale container, shuttle genaamd, geplaatst om naar het gecentraliseerde onderwaterslaggebouw (DE) te worden vervoerd. Om ervoor te zorgen dat het leegmaken van de bassins (met inbegrip van de MOX-splijstof van de Tihange 2-eenheid) soepel verloopt, is naast de bestaande shuttle een tweede shuttle besteld bij de Amerikaanse fabrikant Holtec.

Vanwege zijn unieke karakter en het grote aantal specifieke veiligheidskenmerken is de vervaardiging ervan onderworpen aan een reeks geprogrammeerde controlepunten. De aankomst ervan op de site van Tihange is gepland voor 2024.

Speciale uitrusting

De deactiveringsbassins bevatten een klein aantal splijstofelementen met geconstateerde gebreken. Deze moeten een specifieke behandeling ondergaan voordat ze uit het deactiveringsbassin worden verwijderd. Enkele jaren geleden heeft SYNATOM een actieplan opgezet onder de naam CIME (Combustibles Inétanches ou Mécaniquement Endommagés). Dankzij het proces dat Framatome op verzoek van SYNATOM heeft ontwikkeld, konden de defecte staven in de deactiveringsbassins van Doel 1 en 2 in 2022 in speciale containers worden geïsoleerd. Op basis van deze ervaring heeft SYNATOM met dit bedrijf een nieuw contract gesloten voor het beheer van defecte staven die aanwezig zijn in de deactiveringsbassins van Doel 3 en Tihange 2. Dit contract maakt deel uit van het proces van het leegmaken van de bassins voorafgaand aan de ontmanteling van de twee reactoren.

De relaties met NIRAS

Wanneer zal de definitieve opslag beschikbaar zijn?

Diepe geologische berging - in een nog te bepalen en te kwalificeren locatie in België - is momenteel de beoogde eindbestemming voor het hoogradioactief afval en/of radioactief afval met een lange levensduur.

Naar aanleiding van de opmerkingen van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle over de operationele veiligheid van de toekomstige stortplaats, heeft NIRAS, na een eerste analyse waarbij deskundigen van SYNATOM betrokken waren, de risico's op extra kosten in verband met de operationele veiligheid in 2021 geïdentificeerd. De technische besprekingen zijn in 2022 voortgezet en hebben geleid tot een verhoging van de opslagkosten.

Tot op heden is het scenario van diepe geologische berging niet bevestigd door de invoering van een nationaal programma overeenkomstig artikel 12 van Richtlijn 2011/70/EURATOM.

In dit verband heeft de Europese Commissie op 27 november 2019 een met redenen omkleed advies aan België gezonden in het kader van de niet-nakomingsprocedure van artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Als gevolg van de vertraging die de Belgische autoriteiten hebben opgelopen bij de tenuitvoerlegging van oplossingen voor het beheer van kernafval, met inbegrip van laagradioactief afval, heeft SYNATOM extra kosten opgelopen, die tot op vandaag zijn geraamd op 0,9 miljard euro. SYNATOM heeft de Belgische Staat in gebreke gesteld om een einde te maken aan de ontstane onzekerheid en de schade die is veroorzaakt door het uitstel van de verschillende projecten die noodzakelijk zijn voor het beheer van kernafval in België. De vennootschap behoudt zich het recht voor om in voorkomend geval schadevergoeding te eisen.

Het op 28 oktober 2022 gepubliceerde koninklijk besluit vormt een eerste stap in het nationale beleid voor het beheer van verbruikte splijstof en radioactief afval (meer bepaald afval van de categorieën B en C) dat de Belgische regering moet aannemen en dat NIRAS op zich moet nemen. Dit eerste koninklijk besluit steunt NIRAS in haar strategie, die de voorkeur geeft aan diepe geologische opberging van afval van de categorieën B en C, met dien verstande dat dit beleid nog steeds omkeerbaar is en dat een in de tijd gespreid proces moet worden gevolgd waarbij het publiek wordt betrokken.

Daarom hoopt NIRAS te kunnen rekenen op maatschappelijke steun. In 2022 huldigde NIRAS dan ook het communicatiecentrum Tabloo in en bereidde het met de steun van de Koning Boudewijnstichting een breed maatschappelijk debat voor. Deze campagne, genaamd « Present for the Future », ging medio april 2023 van start en zal verschillende maanden lopen. De campagne draait rond het langetermijnbeheer van hoogradioactief afval en/of langlevend afval (afval van de categorieën B en C).

Steun voor Onderzoek en Ontwikkeling

Elk jaar dekken de producenten van kernafval de budgetten die door NIRAS zijn toegewezen voor onderzoek en ontwikkeling van toekomstige oplossingen voor de definitieve opberging van afval. In 2022 bedroeg de bijdrage van de producenten 16 miljoen euro, waarvan SYNATOM meer dan 9 miljoen euro betaalt.

FINANCIËEL BEHEER

Driejaarlijkse herziening van de nucleaire voorziening

Overeenkomstig de wet van 12 juli 2022, waarbij de wet van 11 april 2003 gedeeltelijk werd ingetrokken en gewijzigd, worden de nucleaire voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales en het beheer van verbruikte splijtstof binnen SYNATOM om de drie jaar herzien, onder toezicht en onder onafhankelijk gezag van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen (CNV).

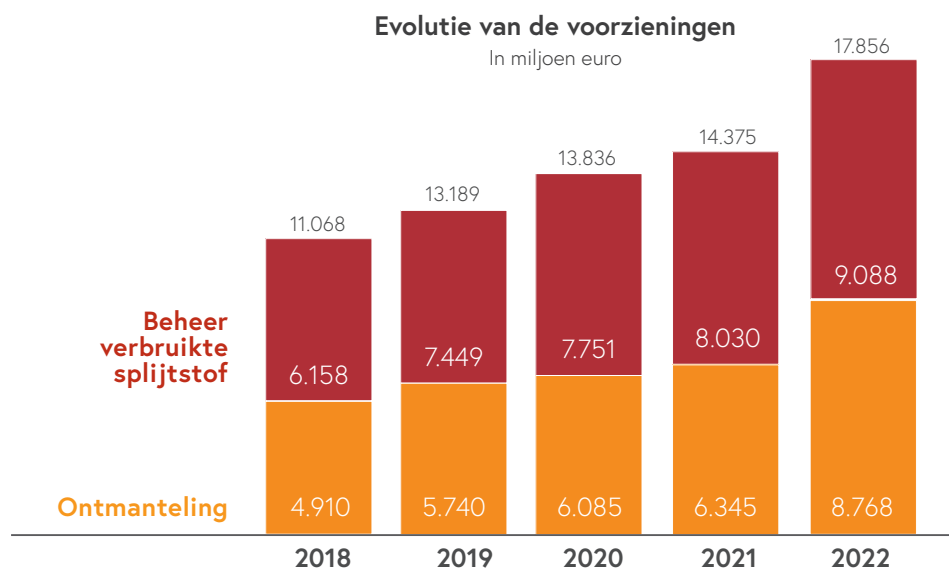
Het jaar 2022 stond in het teken van de voorbereiding van het dossier voor de 7e driejaarlijkse herziening. Dit technische en financiële dossier van meer dan 1.000 bladzijden, waarin de basiskennmerken van de opbouw van deze voorzieningen worden beschreven, werd op 2 september 2022 binnen de gestelde termijn aan de CNV bezorgd.

Na analyse heeft de CNV in december 2022 aan SYNATOM een reeks opmerkingen voorgelegd over de elementen van deze beoordeling.

Na een grondige doorlichting van de opmerkingen van de CNV heeft SYNATOM op 14 februari 2023 een nieuwe beoordeling van de voorzieningen aan de CNV voorgelegd en daarbij aangegeven met welke opmerkingen van de CNV geen rekening kon worden gehouden omdat ze onvoldoende gemotiveerd waren. Met deze nieuwe informatie zal de CNV een definitief advies uitbrengen over het bedrag van de voorzieningen dat het noodzakelijk acht.

In afwachting van het definitieve advies van de CNV, en zonder afbreuk te doen aan de rechten van SYNATOM om het advies eventueel in rechte aan te vechten, leek het verstandig om in de rekeningen van SYNATOM per 31 december 2022 de verhoging van de voorzieningen met 2,9 miljard euro op te nemen die voortvloeit uit de opmerkingen van de CNV. Op 31 december 2022 bedroegen de nucleaire voorzieningen 9,1 miljard euro voor het beheer van de benedenfase van de cyclus van bestraalde splijtstof en 8,8 miljard euro voor de ontmanteling van de kerncentrales, voor een totaal van 17,9 miljard euro.

Evolutie van de voorzieningen

Naast de verbintenis van ELECTRABEL om de door SYNATOM verstrekte leningen tegen 2030 volledig terug te betalen, wordt dit beginsel bevestigd door de nieuwe wet van 12 juli 2022 betreffende de voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales en het beheer van verbruikte splijtstof.

Daarnaast is 88 miljoen euro van de nucleaire voorzieningen ingehouden om de kosten van de tijdelijke opslag van bestraalde splijtstofelementen te betalen, en is 75 miljoen euro ingehouden

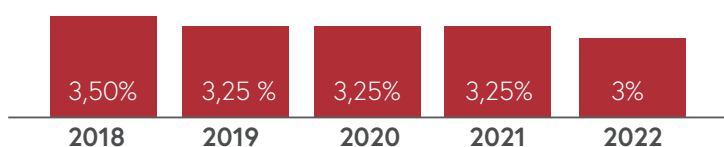
om de werkzaamheden en studies uit te voeren die nodig zijn voor de definitieve sluiting en ontmanteling van de reactoren Doel 3 en Tihange 2.

De terugbetaling van leningen en de betaling van aan exploitanten gefactureerde vergoedingen hebben geleid tot een grotendeels positieve kaspositie en aanzienlijke bedragen om te beleggen.

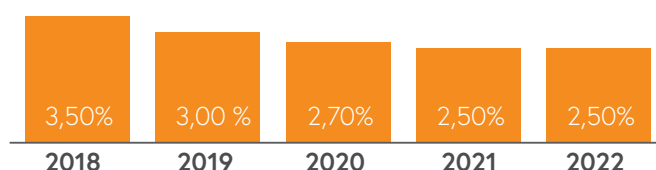
Wijzigingen in de actualisatievoeten

Naar aanleiding van de opmerkingen van de CNV in het kader van de driejaarlijkse herziening van de voorzieningen, en zonder afbreuk te doen aan het recht van SYNATOM om het definitieve besluit van de CNV eventueel in rechte aan te vechten, werden de actualisatiepercentages aangepast naar 3% voor voorzieningen voor de benedenfase van de splijtstofcyclus en 2,5% voor voorzieningen voor de ontmanteling van nucleaire productiesites, waarbij het inflatiepercentage ongewijzigd blijft op 2%.

Wijzigingen in de actualisatievoeten voor het beheer van verbruikte splijtstof

Wijzigingen in de actualisatievoeten voor de ontmanteling

Repartitiebijdrage

Sinds 2008 is SYNATOM elk jaar belast met de inning van de repartitiebijdrage (de zogenaamde nucleaire taks) voor rekening van de Belgische Staat. Die wordt vooraf betaald door SYNATOM aan de Belgische Staat en vervolgens weer aan de producenten gefactureerd. Deze bijdrage varieert van jaar tot jaar, afhankelijk van de geraamde winst uit de opwekking van kernenergie. De bijdrage geldt voor de eigenaars van de reactoren Doel 3 en Doel 4, en die van Tihange 2 en Tihange 3.

Voor de eenheden Doel 1 en 2 en Tihange 1 gelden andere inhoudingen, zonder betrokkenheid van SYNATOM.

Het door SYNATOM in 2022 ontvangen bedrag heeft betrekking op het kalenderjaar 2021 en bedraagt 114,8 miljoen euro. Dit bedrag wordt prorata verdeeld naargelang het aandeel van ELECTRABEL (89,9%) en Luminus (10,1%) in de 4 reactoren.

ELECTRABEL zal dus 108,5 miljoen euro betalen en Luminus 6,3 miljoen euro.

De repartitiebijdrage voor het begrotingsjaar 2022, die in 2023 zal worden geïnd, zal waarschijnlijk aanzienlijk hoger uitvallen, gezien de goede beschikbaarheid van de reactoren en de aanzienlijke stijging van de elektriciteitsprijzen.

DE BELEGGINGEN

Eind 2020 heeft SYNATOM een afdeling voor beleggingsbeheer opgericht. In 2021 is SYNATOM begonnen met een grondige herziening van zijn bestuursregels, met name met de oprichting van een Beleggingscomité bestaande uit deskundigen, alle bestuurders van SYNATOM en voorgezeten door een onafhankelijke bestuurder. De directeur Beleggingen is er een permanente genodigde.

De doelstelling van SYNATOM op het gebied van beleggingen is het bieden van een voldoende rendement tegen een aanvaardbaar risiconiveau om de kosten van de ontmanteling en het beheer van verbruikte splijtstof te dekken onder de beperkingen inzake diversificatie, risicobeperking en liquiditeit zoals gedefinieerd in de wet van 12 juli 2022.

De rendementsdoelstelling wordt vastgesteld over een tijdshorizon die in overeenstemming is met de duur van de nucleaire passiva, d.w.z. lange termijn voor ontmanteling en zeer lange termijn voor verbruikte splijtstof. De financieringsbehoeften zijn gespreid over de komende 20 jaar voor de ontmanteling en over meerdere decennia voor de definitieve opslag van bestraalde splijtstoffen.

SYNATOM heeft in 2022 een ALM-analyse (Asset Liability Management) uitgevoerd. Op basis van bepaalde economische en financiële hypothesen en op basis van de passiva van de vennootschap, heeft een onafhankelijke deskundige stochastische simulaties uitgevoerd van het rendement van de activa en de ontwikkeling van de passiva. Deze studies maken het mogelijk de passende risicoprofielen voor elk type voorziening vast te stellen of te bevestigen.

Aan het eind van het begrotingsjaar bedroeg het risicoprofiel van de voorzieningen voor ontmanteling 35% in aandelen en 65% in obligaties. Het risicoprofiel van de voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof is 50% in aandelen en 50% in obligaties. Deze twee risicoprofielen zijn goedgekeurd door de CNV, die ook een maandelijks verslag over de stand van de beleggingen van SYNATOM ontvangt.

SYNATOM integreert ook ecologische, sociale en governancefactoren (ESG) in haar beleggingsbeleid om een beter risicobeheer mogelijk te maken met het oog op een duurzaam rendement op lange termijn. De integratie van ESG-factoren maakt een bredere afweging mogelijk van de risico's en kansen die de financiële resultaten kunnen beïnvloeden. Het ESG-beleid wordt decentraal uitgevoerd door de externe vermogensbeheerders die de beleggingen beheren met inachtneming van de ESG-beginselen. De opname van ESG-beginselen in het beleggingsproces wordt aangepast aan de maturiteit van de ESG-integratie in de markten waarop de fondsbeheerder actief is.

Het beleggingsbeheer wordt toevertrouwd aan een speciaal beleggingsteam onder toezicht van een beleggingsdirecteur. Het Beleggingscomité doet aanbevelingen aan de Raad van Bestuur, die het beleggingsbeleid van SYNATOM vaststelt, onder toezicht van de CNV, en is verantwoordelijk voor het toezicht op de beleggingsbeslissingen die overeenkomstig dit beleid worden genomen. Het Auditcomité herzielt, beoordeelt en controleert het risicokader voor beleggingen.

Lessen uit 2022

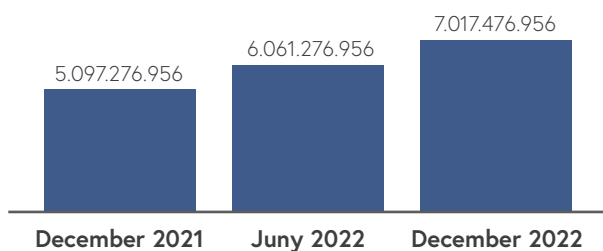
De markten

Het jaar 2022 werd getekend door ongekennde gebeurtenissen die de volatiliteit op de aandelen- en obligatiemarkten sterk deed toenemen. De inflatoire druk die volgde op de Covid-periode is sinds de oorlog in Oekraïne nog toegenomen en dat heeft geleid tot een reeks renteverhogingen door verschillende centrale banken. De publicatie van zwakke macro-economische gegevens en het conflict in Oekraïne hadden grote gevolgen voor de aandelenmarkten, vooral dan in Europa. Tegen deze achtergrond boekten alle activaklassen, met uitzondering van de geldmarkt, in 2022 negatieve rendementen.

Kapitaaluitgaven

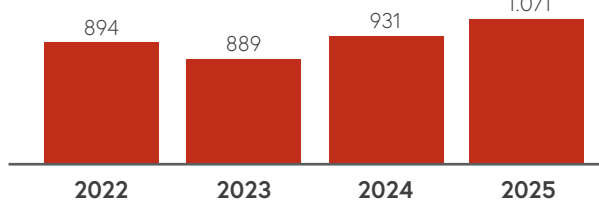
Het belegde kapitaal is sinds 2020 gestaag toegenomen. Deze toename is het gevolg van de jaarlijkse terugbetalingen door ELECTRABEL op de haar toegekende leningen en de jaarlijkse stijging van de totale voorzieningen.

Evolutie van activa in euro

Vanaf 2020 heeft ELECTRABEL zich ertoe verbonden de lening volledig terug te betalen die haar is toegekend tegen de voorzieningen die voor het beheer van verbruikte splijtstof zijn aangelegd tussen nu en 2025.

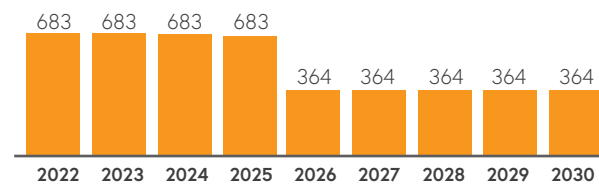
Aflossingsplan voor leningen tegen voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof

In 2022 heeft ELECTRABEL zich er ook toe verbonden om de volledige lening terug te betalen die haar is toegekend tegen de voorzieningen voor de ontmanteling van de centrales.

Deze verbintenissen werden ook vastgelegd in de wet van 12 juli 2022.

Aflossingsplan voor leningen tegen voorzieningen voor de ontmanteling

SYNATOM doet deze beleggingen via zijn twee BEVEK's, meer bepaald een institutionele BEVEK naar Belgisch recht genaamd Belgian Nuclear Liabilities Fund (BNLF) en een BEVEK naar Luxemburgs recht genaamd Nuclear Investment Fund (NIF). Eind 2022 zullen hun activa respectievelijk 1,7 miljard euro en 5,3 miljard euro bedragen.

GOVERNANCE

Het bestuur van SYNATOM berust op drie pijlers: de Belgische Corporate Governance Code 2020, het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, en de statuten van de vennootschap.

De governance voldoet ook aan de wet van 12 juli 2022, die bepaalt dat de Raad van Bestuur drie onafhankelijke bestuurders moet tellen (waarvan één van het andere geslacht dan de andere twee), met inbegrip van de Voorzitter. Tijdens de buitengewone Algemene Vergadering van 30 januari 2023 waarop SYNATOM haar statuten heeft aangepast aan de voornoemde wet, is mevrouw Cécile Flandre, Onafhankelijk Bestuurder, benoemd tot Voorzitter van SYNATOM.

De heren Jan Longeval en Maximilien de Limburg Stirum waren reeds in 2021 toegetreden tot de Raad van Bestuur als onafhankelijke bestuurders.

De Raad van Bestuur van SYNATOM bestaat nu uit 8 leden en 2 vertegenwoordigers van de federale regering. De processen voor de controle van de betrouwbaarheid, de vereiste deskundigheid en de onafhankelijkheid zijn in december 2022 van start gegaan.

Samenstelling van de Raad van Bestuur

- Didier Engels, Voorzitter tot 30 januari 2023
- Cécile Flandre, Onafhankelijk Voorzitter vanaf 30 januari 2023
- Dimitri Stroobants, Gedelegeerd Bestuurder
- Hélène Durand, Bestuurder
- Michaël Gillis, Bestuurder
- Thierry Saegeman, Bestuurder
- Patrick Gaussent, Bestuurder
- Jan Longeval, Onafhankelijk Bestuurder
- Maximilien de Limburg Stirum, Onafhankelijk Bestuurder
- Carl Malbrain, Vertegenwoordiger van de federale regering
- Olivier Soumeryn-Schmit, Vertegenwoordiger van de federale regering
- Michaël Delmée, Secretaris van de Raad van Bestuur

De Raad heeft een **Auditcomité** opgericht bestaande uit drie leden gekozen onder de bestuurders (waarvan er twee onafhankelijk zijn) en een **Beleggingscomité** bestaande uit vier leden gekozen onder de bestuurders en voorgezeten door een Onafhankelijk Bestuurder.

Samenstelling van het Auditcomité

Voorzitter :

- Patrick Gaussent

Leden :

- Jan Longeval, Onafhankelijk Bestuurder
- Maximilien de Limburg Stirum, Onafhankelijk Bestuurder

Dominique Ghislain, Financieel Directeur van SYNATOM, is een permanente genodigde zonder beslissingsbevoegdheid.

Samenstelling van het Beleggingscomité

Voorzitter :

- Jan Longeval, Onafhankelijk Bestuurder

Leden :

- Hélène Durand
- Dimitri Stroobants
- Patrick Gaussent

Xavier Piret, Directeur Beleggingen van SYNATOM, is een permanente genodigde, zonder beslissingsbevoegdheid.

In 2022 kwam de Raad van Bestuur van SYNATOM 7 keer bijeen, met een aanwezigheidspercentage van 100%. De leden van het Auditcomité en het Beleggingscomité hebben respectievelijk 4 en 7 vergaderingen gehouden, eveneens met een aanwezigheidspercentage van 100%.

Opvolging van de mandaten

In 2022 werden twee bestuursfuncties overgenomen.

Hélène Durand heeft het mandaat van Karine Sirmain overgenomen.

Michael Gillis heeft het mandaat van Marc Beyens overgenomen.

Dagelijks beheer

Het dagelijks beheer van de vennootschap is in handen van de heer Dimitri Stroobants, Gedelegeerd Bestuurder, die door de Raad van Bestuur werd benoemd.

Het bedrijf is georganiseerd in vijf afdelingen onder leiding van :

- Mevrouw Françoise Renneboog, Directeur van de afdeling Bovenfase van de Nucleaire Spleijststofcyclus.
- De heer Luc Janssen, Directeur van de afdeling Benedenfase van de Nucleaire Spleijststofcyclus.
- Mevrouw Dominique Ghislain (CFO), Directeur van de afdeling Financiën.
- De heer Xavier Piret (CIO), Directeur van de afdeling Beleggingen.
- Mevrouw Godelieve Vandeputte (CLO), Directeur van de Juridische Dienst.

DANKWOORD AAN HET PERSONEEL

De Voorzitter sluit zich aan bij alle leden van de Raad van Bestuur en de Directie en bedankt alle personeelsleden voor hun professionalisme, inzet en aanpassingsvermogen in dienst van de Vennootschap. Samen hebben we ten volle bijgedragen aan de missie en de waarden van SYNATOM. Dank u voor het werk dat u elke dag doet.

JAARVERSLAG

Dames en heren,

In overeenstemming met de wettelijke en statutaire voorschriften hebben wij de eer u het jaarverslag van onze vennootschap over haar 53e boekjaar voor te stellen en u de jaarrekening per 31 december 2022 ter goedkeuring voor te leggen.

Algemeen

Het jaar 2022 stond in het teken van het aanhoudende herstel van de mondiale economische activiteit na Covid en de oorlog in Oekraïne. Deze factoren hebben enerzijds geleid tot een sterke spanning in de bevoorradingsketen van verschillende sectoren van de industrie en anderzijds tot een verhoging van de inflatoire dynamiek die in 2021 op gang is gekomen. Deze factoren hebben in verschillende mate invloed gehad op alle activiteiten van SYNATOM.

Op 18 maart 2022 heeft de Belgische regering haar beslissing aangekondigd om haar energiebeleid te wijzigen in het licht van de ongekende geopolitieke situatie en heeft daarbij aan ENGIE gevraagd om de operationele levensduur van de reactoren Doel 4 en Tihange 3 met 10 jaar te verlengen.

Op 21 juli 2022 hebben ENGIE en de Belgische regering een niet-bindende intentieverklaring ondertekend om de haalbaarheid en de voorwaarden van een dergelijke verlenging te beoordelen. De intentieverklaring bevat een aantal onderling samenhangende voorwaarden, waaronder een plafond voor toekomstige verplichtingen en kosten in verband met het beheer van nucleair afval en verbruikte splijtstof.

De activiteiten van SYNATOM werden in 2022 voortgezet binnen het wettelijke kader van de sluiting van de centrales in 2025. Dit heeft geleid tot een toename van de activiteiten aan de benedenfase van de verbruikte splijtstof en een sterke stijging van de beleggingsactiviteiten.

De activiteiten in verband met de levering van verrijkte splijtstoffen werden beperkt tot de laatste uitvoeringen van bestaande contracten. Een eerste definitieve sluiting, die van de reactor van Doel 3, vond plaats in de nacht van 23 september 2022. Die van Tihange 2 vond plaats in de nacht van 31 januari 2023.

In 2022 heeft de voorbereiding van een nieuw dossier over de waardering van nucleaire voorzieningen de teams gemobiliseerd. Dit dossier is in september 2022 ingediend bij de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen, zoals voorzien door de wet van 12 juli 2022. Er vonden talrijke uitwisselingen plaats met de leden van de Commissie, die haar opmerkingen op 16 december 2022 meedeelde.

Kapitaal, aandeelhouderschap en doel van de vennootschap

Het kapitaal van SYNATOM blijft ongewijzigd op 49,6 miljoen euro, waarvan 25% volstort is, en wordt vertegenwoordigd door 2 miljoen aandelen op naam.

Alle aandelen zijn in handen van ELECTRABEL, met uitzondering van één specifiek aandeel, 'golden share' genoemd, dat in handen is van de Belgische Staat. Dit aandeel geeft deze laatste bepaalde bijzondere rechten, meer bepaald in de Raad van Bestuur, met de aanwezigheid van twee regeringsvertegenwoordigers.

Technische activiteiten

Levering van verrijkte splijtstoffen

In overeenstemming met het toepasselijke wet- en regelgevingskader dat heeft geleid tot de stopzetting van de nucleaire productie in 2025, heeft SYNATOM de laatste leveringen van haar contracten voor de aankoop van natuurlijk uranium en conversiediensten uitgevoerd. De laatste leveringen van verrijkingsdiensten zullen plaatsvinden in 2023. De voorlaatste levering van verrijkt uranium aan de door ELECTRABEL aangewezen fabriek vond plaats in december 2022 ; de laatste zal begin 2023 plaatsvinden.

Beheer van verbruikte splijtstof en aanverwant afval

Transfers van de splijtstoffelementen die in het deactiveringsbassin hebben gelegen naar de gecentraliseerde opslaggebouwen

In 2022 vonden minder transfers plaats.

In Doel werden twee containers met splijtstoffelementen uit de eenheden Doel 1&2 en één uit Doel 4 geladen en overgebracht naar het gecentraliseerde droge-opslaggebouw, SCG genaamd.

In Tihange vonden drie rotaties van de shuttle plaats tussen het deactiveringsdok van Tihange 1 en het opslaggebouw onder water, DE genaamd.

SF²

De bouw van extra droge opslagcapaciteit voor verbruikte splijtstoffen op elk van de twee nucleaire sites wordt voortgezet. Het gaat om de SF²-gebouwen (Spent Fuel Storage Facility).

In Tihange bevinden de aanpassingswerken zich in de eindfase. De belangrijkste uitrusting is aanwezig en een eerste testfase kan begin 2023 van start gaan. Het gebouw zal naar verwachting begin 2024 operationeel zijn.

In Doel worden de werken voortgezet en de SF² zou medio februari 2025 operationeel moeten zijn.

De containers

Door de toenemende behoefte aan opslagcontainers voor verbruikte splijtstof voor de centrales van Doel en Tihange en met het oog op diversificatie heeft SYNATOM verschillende contracten gesloten met het Amerikaanse bedrijf HOLTEC, het Duitse bedrijf GNS en het Franse bedrijf ORANO NPS.

De levering van de eerste reeks van deze nieuwe types containers is gespreid over de periode 2022-2023 en in 2022 zijn voor een aanzienlijk aantal containers nieuwe bestellingen ondertekend, overeenkomstig de behoeften van de sites.

De context van hoge inflatie en spanning in de bevoorradingsketen na Covid veroorzaakt enige vertraging in de leveringen, maar heeft geen invloed op onze laadschema's voor de definitieve sluiting van de eenheden.

Bij HOLTEC werd de eerste container voor Doel 1&2 afgewerkt en in februari 2023 op de werf geleverd. Momenteel worden nog verschillende andere containers geproduceerd.

Bij GNS werd de eerste container voor Doel 3 in mei 2022 geleverd en de onbelaste testen op dit model werden op het einde van het jaar met succes opgestart.

Bij ORANO NPS, de historische leverancier, wordt nog een groot aantal containers vervaardigd.

Ter voorbereiding op de komst van deze nieuwe containers werd tijdens 2022 van de gelegenheid gebruik gemaakt om een reeks testen uit te voeren met betrekking tot de behandelingsuitrusting en de opleidingsprogramma's voor het personeel dat betrokken is bij het beheer van de containers.

De tweede shuttle van de kerncentrale van Tihange

SYNATOM heeft van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) de goedkeuring gekregen voor het veiligheidsdossier van de tweede shuttle bestemd voor de centrale van Tihange. De Amerikaanse fabrikant HOLTEC heeft de productie ervan voortgezet. Deze container wordt verwacht in 2024.

Speciale uitrusting

Met het oog op de volledige lediging van de deactiveringsbassins - een fundamentele fase in de laatste stillleggingsfase die gemiddeld 5 jaar duurt - voorafgaand aan de ontmanteling van de reactoren, heeft SYNATOM enkele jaren geleden een actieplan ontwikkeld onder de naam CIME (Combustibles Inétanches ou Mécaniquement Endommagés).

In 2022 werd de inkapselingscampagne voor de betrokken splijtstofstaven van Doel 1&2 voltooid. Met FRAMATOME werd een nieuw contract gesloten voor de splijtstofelementen van Doel 3 en Tihange 2 waarvoor een interventie nodig is.

Betrekkingen met de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen (NIRAS)

Momenteel is diepe geologische opberging - in een nog te bepalen en te kwalificeren locatie in België - de beoogde eindbestemming voor hoogradioactief en/of langlevend afval. Dit scenario is tot op heden niet bekrachtigd in enig nationaal programma overeenkomstig artikel 12 van Richtlijn 2011/70/EURATOM.

In dit verband heeft de Europese Commissie op 27 november 2019 een met redenen omkleed advies aan België gezonden in het kader van de niet-nakomingsprocedure van artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Op 28 oktober 2022 werd dan ook een koninklijk besluit ingevoerd, getiteld « Het eerste deel van de Nationale Beleidsmaatregel met betrekking tot het langetermijnbeheer van hoogradioactief en/of langlevend afval en verduidelijking van het stapsgewijze proces voor de vaststelling van de andere delen van deze Nationale Beleidsmaatregel ».

Dit koninklijk besluit bevestigt « de diepe berging van dit afval op Belgisch grondgebied op één of meer plaatsen » als het « voorontwerp voor het beheer op lange termijn van het radioactief afval bedoeld in artikel 3, in afwachting van het resultaat van het besluitvormingsproces (...) ». Het bestendigt ook « de omkeerbaarheid van het nationale beleid, wat inhoudt dat na heroverweging op een of meer onderdelen van dit beleid kan worden teruggekomen. »

Daarom kan niet worden gegarandeerd dat de diepe berging van afval van categorie B - laag- of middelradioactief langlevend afval van de ontmanteling - en van categorie C - hoogradioactief en/of langlevend afval - de technische oplossing blijft waarvoor België kiest.

Dit is echter de hypothese die NIRAS hanteert voor de raming van de kosten van de definitieve berging van het afval van categorie B en C. In 2022 raamde NIRAS de kosten van deze oplossing op 12 miljard euro²⁰¹⁹, wat aanleiding geeft tot door SYNATOM te betalen vergoedingen, waarmee rekening is gehouden bij de raming van de voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof.

In 2022 heeft NIRAS een budget van ongeveer 16 miljoen euro uitgetrokken voor het O&O van dergelijke opslag, waarvan meer dan 9 miljoen ten laste van SYNATOM.

Nucleaire voorzieningen

In 2022 werd een driejaarlijks herziening van de nucleaire voorzieningen uitgevoerd; de vorige dateerde van 2019.

Een continue dialoog met NIRAS, het Federale Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) en de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen (CNV) tussen deze twee herzieningen heeft ertoe geleid dat SYNATOM op 2 september 2022 een

herwaarderingsdossier voor nucleaire voorzieningen bij de CNV heeft ingediend.

Deze laatste heeft op 16 december 2022 opmerkingen bekend gemaakt, waardoor SYNATOM op 1 januari 2022 in afwachting van het definitieve advies haar voorzieningen met 2.946 miljoen euro heeft verhoogd tot 17.312 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van een verlaging van de actualisatievoet voor de voorziening voor het beheer van verbruikte splijtstof van 3,25% tot 3,0% en een verhoging van bepaalde kosten die worden gebruikt om de voorziening voor de ontmanteling van nucleaire productiesites te waarderen.

Omdat SYNATOM sommige opmerkingen van de CNV echter betwist wegens te conservatief of technisch ongeschikt, heeft ze op 14 februari 2023, overeenkomstig de wet, een nieuw aangepast voorstel ('met redenen omkleed advies') ingediend waarin ze uiteenzet waarom ze van mening is dat deze opmerkingen niet kunnen worden gevolgd. In afwachting van het definitieve advies van de CNV houden de op 31 december 2022 erkende nucleaire voorzieningen volledig rekening met opmerkingen en veronderstellingen van de CNV in haar verslag van 16 december 2022.

Wet van 12 juli 2022

Op 7 juli 2022 werd in het parlement een hervorming van de Belgische wet op de nucleaire voorzieningen aangenomen, die op 12 juli 2022 werd bekrachtigd (B.S. 22 juli 2022, inwerkingtreding 1 augustus 2022). Deze wet is bedoeld ter versterking van het kader dat van toepassing is op de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van verbruikte splijtstof en tot gedeeltelijke opheffing en wijziging van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestaand in deze kerncentrales (« de Wet van 12 juli 2022 » of « de Wet »).

In het algemeen heeft de Wet van 12 juli 2022 tot doel (i) de financiering van de ontmanteling en het beheer van verbruikte splijtstof van kerncentrales veilig te stellen, en de financiële prestaties van de nucleaire exploitant te vrijwaren door verarming te voorkomen, (ii) de tegenwaarde van nucleaire voorzieningen te waarborgen, (iii) het bedrijfseconomisch toezicht op de CNV te versterken, (iv) de voor SYNATOM geldende bestuursregels te versterken en (v) de sancties (waaronder strafrechtelijke sancties) te verscherpen.

Deze Wet bevestigt de meeste van de bestaande verplichtingen van SYNATOM en voorziet in aanvullende verplichtingen voor de kernexploitanten (ELECTRABEL en bijdragende bedrijven) en voegt een reeks bijkomende verplichtingen en controles toe. Zo worden de samenstelling en de algemene adviserende en toezichthoudende bevoegdheden van de CNV versterkt. Tevens wordt het beginsel vastgelegd dat de kernexploitant verantwoordelijk blijft voor de nucleaire voorzieningen, zelfs als hij deze hoedanigheid verliest.

Van de nieuwe verplichtingen voor SYNATOM zijn de belangrijkste:

- voorafgaande goedkeuring door de CNV van de kapitaalbeslissingen (met inbegrip van dividenduitkeringen) van SYNATOM (en van de ondernemingen waarover deze

zeggenschap heeft) boven bepaalde drempels. De huidige drempel is 750 miljoen euro;

- de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening per 30 juni en 31 december;
- wijzigingen in het bestuur van SYNATOM, met name de benoeming van een derde onafhankelijke bestuurder (van het andere geslacht dan de anderen) en de toewijzing van het Voorzitterschap van de Raad aan een van de drie onafhankelijke bestuurders;
- juridische bevestiging van de verbintenissen van ELECTRABEL om de leningen voor de voorzieningen met betrekking tot de verbruikte splijtstof aan SYNATOM terug te betalen tegen 2025, en van de ontmanteling tegen 2030. Voorts kunnen er geen nieuwe leningen tussen SYNATOM en ELECTRABEL worden aangegaan tenzij de voorzieningen voor ontmanteling worden verhoogd en voor het bedrag van deze verhoging, met een aflossingsschema dat over 8 jaar is gespreid;
- de uitvoering van de door de CNV goedgekeurde zekerheden in de leningsovereenkomsten tussen SYNATOM en ELECTRABEL.

ELECTRABEL heeft het aflossingsschema van de lening nageleefd. Zo heeft de vennootschap 894 miljoen euro, overeenstemmend met de voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof en 683 miljoen euro, overeenstemmend met de voorzieningen voor ontmanteling, terugbetaald.

Activabeheer die overeenkomen met de nucleaire bepalingen

Het jaar 2022 werd gekenmerkt door ongekende gebeurtenissen die de volatiliteit van de wereldwijde aandelen- en obligatiemarkten sterk deden toenemen. De oorlog in Oekraïne heeft de inflatoire dynamiek, die reeds in 2021 was ingezet na het post-covidherstel van de mondiale economische activiteit, nog versterkt. Deze twee cyclische factoren werden verder versterkt door structurele factoren zoals stijgende energieprijzen en het monetaire beleid van de centrale bank.

Het jaar 2022 was bijzonder moeilijk voor de financiële markten. Alle activaklassen, behalve de geldmarkt, kenden in 2022 een negatief rendement. In dit moeilijke klimaat heeft SYNATOM voor het boekjaar 2022 negatieve resultaten geboekt.

Na de terugbetaling van de leningen door ELECTRABEL is de omvang van de door SYNATOM beheerde portefeuille van geëxternaliseerde activa aanzienlijk toegenomen tot meer dan 7 miljard euro per 31/12/2022. In 2022 werd bijna 2 miljard euro belegd.

Op basis van de verplichtingen is in 2022 een ALM-analyse (Asset-Liability Matching) uitgevoerd, waarbij rekening is gehouden met de rendementsdoelstelling en de risicotolerantie van SYNATOM. Op basis van deze simulaties zijn voor elk type voorziening afzonderlijke risicoprofielen opgesteld. Voor de voorzieningen in verband met het beheer van verbruikte splijtstof is een profiel aangenomen dat bestaat uit 50% aandelen en 50% obligaties. Voor de voorzieningen in verband met de ontmanteling van de centrales is een profiel aangenomen dat bestaat uit 35% aandelen en 65% obligaties.

Deze risicoprofielen zijn omgezet in het door de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen goedgekeurde beleggingsbeleid van SYNATOM.

Repartitiebijdragen

Sinds 2008 is SYNATOM namens de Belgische Staat belast met de inning van de repartitiebijdrage, ook bekend als de nucleaire taks. Voor het boekjaar eindigend op 31/12/2022 is bij koninklijk besluit van 9 oktober 2022 het totale bedrag vastgesteld. Het gaat om 114,8 miljoen euro. Dit bedrag houdt rekening met de productie van de reactoren Doel 3, Doel 4, Tihange 2 en Tihange 3 in het kalenderjaar 2021. Dit bedrag wordt verdeeld tussen ELECTRABEL voor 108,5 miljoen en Luminus voor 6,3 miljoen euro.

Deze bijdrage heeft geen betrekking op de reactoren Doel 1 en 2 en Tihange 1, waarvoor rechtstreeks met de kernexploitant speciale overeenkomsten zijn gesloten.

Governance

Het governance van SYNATOM berust op de toepasselijke wettelijke bepalingen (meer bepaald het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, « het WVV », en de voornoemde Wet van 12 juli 2022) alsook op haar statuten, charters en interne reglementen van haar organen.

SYNATOM is een monistische structuur met als rechtsvorm een naamloze vennootschap en georganiseerd rond de volgende onderdelen:

- de Raad van Bestuur, die bestaat uit 8 leden, waaronder drie onafhankelijke bestuurders in de zin van artikel 7:87 WVV. We wijzen erop dat de federale regering twee vertegenwoordigers heeft (« golden share »). Binnen de Raad zijn ook twee comités opgericht:
 - het Auditcomité bestaat uit drie bestuurders, van wie er twee onafhankelijk zijn; de financieel directeur is een permanente genodigde. Dit Auditcomité verstrekt adviezen en aanbevelingen aan de Raad van Bestuur over de controle van de financiële documenten, de controle van het risicokader van het beleggingsbeleid en de controle van de informatie die aan de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen wordt voorgelegd;
 - het Beleggingscomité bestaat uit vier bestuurders, waaronder één onafhankelijke en de Gedelegeerd Bestuurder. De Voorzitter is de onafhankelijke bestuurder, de directeur Beleggingen is een permanente genodigde. Het Beleggingscomité doet aanbevelingen aan de Raad van Bestuur over het beleggingsbeleid van SYNATOM en bekrachtigt de voorstellen van de directeur Beleggingen overeenkomstig het geldende beleggingsbeleid.

De onafhankelijke bestuurders worden gekozen op basis van hun kennis van financieel beheer (met inbegrip van boekhouding en audit) en/of hun technische deskundigheid op gebieden die relevant zijn voor de activiteiten van de vennootschap.

Eén onafhankelijke bestuurder is van het andere geslacht dan de andere twee.

In 2022 kwam de Raad van Bestuur van SYNATOM 7 keer bijeen, met een aanwezigheidspercentage van 100%. Tijdens het afgelopen boekjaar heeft de Raad van Bestuur geen beslissingen genomen die vallen onder artikel 7:96 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

Het Auditcomité en het Beleggingscomité hebben respectievelijk 4 en 7 vergaderingen gehouden.

Opvolging van de mandaten

Mevrouw Karine Sirmain, afgevaardigde van de moedermaatschappij ENGIE, heeft gevraagd om te worden ontheven uit haar functie als bestuurder, die werd overgenomen door Mevrouw Hélène Durand.

Ook de heer Marc Beyens heeft gevraagd om van zijn functie als bestuurder te worden ontheven. Hij werd vervangen door de heer Michaël Gillis.

Verder heeft de heer Didier Engels, vertegenwoordiger van de moedermaatschappij ENGIE, gevraagd om ontheven te worden uit zijn functie als bestuurder en Voorzitter van de Raad van Bestuur, en deze functie werd overgenomen door Mevrouw Cécile Flandre, de nieuwe onafhankelijke bestuurder.

Dagelijks beheer

Er waren geen wijzigingen in het dagelijks beheer. Dat is in handen van de Gedelegeerd Bestuurder, die wordt bijgestaan door 4 afdelingsdirecteurs. Deze vier afdelingen bestrijken de bovenfase van splijtstofcyclus, de benedenfase van de splijtstofcyclus, het financieel beheer en de beleggingen.

Geschillen

Er zijn geen lopende geschillen.

Door de vertraging van de Belgische autoriteiten bij de uitvoering van oplossingen voor het beheer van kernafval, inclusief laagradioactief afval, maakt SYNATOM echter extra kosten die tot op heden worden geraamd op 0,9 miljard euro.

SYNATOM heeft de Staat aangemaand een einde te maken aan de onzekerheid die door deze gang van zaken is ontstaan en aan de schade die is veroorzaakt door het uitstel van de verschillende projecten die noodzakelijk zijn voor het beheer van het kernafval in België, en behoudt zich het recht voor om zo nodig schadevergoeding te eisen.

Kwijting

Overeenkomstig artikel 7:149 van het WVV wordt aan de Algemene Vergadering voorgesteld kwijting te verlenen aan de bestuurders en de Commissaris.

Bijkantoren

De vennootschap heeft geen bijkantoor.

JAAKREKENINGEN

Hierna lichten we enkele belangrijke posten van de balans en de resultatenrekening van het boekjaar toe.

Balans

Financiële vaste activa - Deelname in verwante ondernemingen

Deze rubriek omvat de tegenwaarde van de voorzieningen die op lange termijn op de financiële markten worden belegd via de BEVEK's BNLf en NIF, die voor 100% in handen zijn van SYNATOM.

Financiële vaste activa - Vorderingen op verwante ondernemingen

Deze rubriek omvat uitstaande leningen aan ELECTRABEL, waaronder een voorziening voor het beheer van bestraalde splijtstoffen voor een bedrag van 3.785 miljoen euro en een voorziening voor ontmanteling voor een bedrag van 4.550 miljoen euro. Deze leningen worden tegen eind 2025 terugbetaald wat betreft de lening voor de voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstof, en tegen eind 2030 voor de lening met betrekking tot de voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales, volgens de tijdschema's van de Wet van 12 juli 2022. In 2022 heeft ELECTRABEL 683 miljoen euro van de ontmantelingslening en 894 miljoen euro van de lening voor verbruikte splijtstof terugbetaald.

Financiële vaste activa - Ondernemingen met aandelenbelang

In februari 2019 heeft SYNATOM een aandelenbelang genomen in het fonds I4B. De vordering betreft een aan het fonds verstrekte lening, met gekapitaliseerde rente, voor een periode van 12 jaar. In 2022 vonden twee kapitaalverhogingen plaats voor een totaalbedrag van 13,1 miljoen, waardoor eind 2022 de totale participatie 24,4 miljoen euro bedroeg.

Vorderingen op meer dan één jaar – Overige vorderingen

Eind 2022 bedroeg de uitstaande lening die in 2005 aan SIBELGA werd toegekend en die in 2026 vervalt, 5,2 miljoen euro.

Vorderingen op minder dan één jaar - Handelsvorderingen

Deze rubriek omvat de lopende handelsvorderingen.

- De stijging ten opzichte van 31/12/2021 is voornamelijk het gevolg van de op te stellen facturen met betrekking tot ELECTRABEL en Luminus, na de herziening van de nucleaire voorzieningen. De facturen zullen worden opgesteld en zo nodig aangepast op basis van het definitieve advies van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen, dat na sluiting van het boekjaar wordt verwacht.

Vorderingen op minder dan één jaar – Overige vorderingen

De stijging ten opzichte van 31/12/2021 is voornamelijk het gevolg van de repartitiebijdrage voor 2022, die aan ELECTRABEL is gefactureerd; Luminus heeft haar aandeel eind december 2022 betaald.

Deze rubriek omvat ook:

- het deel van de leningen aan ELECTRABEL die in de loop van 2023 zullen worden terugbetaald voor 1.572 miljoen euro;
- het deel van de SIBELGA-lening met vervaldag in 2023 voor een bedrag van 2,0 miljoen euro;
- de storting van contanten bij de ETM-cashpool voor 811 miljoen euro.

Schulden op meer dan één jaar - Overige schulden

Eind 2022 omvat deze post de schuld van SYNATOM aan NIRAS met betrekking tot de leidende beginselen (192,6 miljoen euro) als gevolg van de actualisering van toepassing op afval van categorie C dat is opgeslagen bij Belgoproces, een dochteronderneming van NIRAS.

Voorzieningen en uitgestelde belastingen

Deze voorzieningen, gewoonlijk 'nucleaire voorzieningen' genoemd, zijn voorzieningen voor de dekking van de kosten in verband met het beheer van de bestraalde splijtstoffen en de ontmanteling van de kerncentrales overeenkomstig de geldende wettelijke bepalingen.

Resultaten

Omzet

De omzet omvat de vergoedingen voor terbeschikkingstelling van verrijkt uranium, gefactureerd aan ELECTRABEL voor 425 miljoen euro. Net als in 2021 is de aanzienlijke omzet in 2022 te verklaren door een goede beschikbaarheid van de kerncentrales.

Eenmalige exploitatieopbrengsten

Deze post omvat facturen die aan nucleaire producenten moeten worden uitgeschreven voor een bedrag van 2.946 miljoen euro na de herziening van de bepalingen die de CNV in haar opmerkingen van 16 december 2022 heeft vastgesteld.

Leveringen en goederen

Deze post omvat de aankopen van natuurlijk uranium, conversie- en verrijkdiensten.

Diensten en diverse goederen

Deze post stemt overeen met de inhoudingen die werden uitgevoerd op de nucleaire voorzieningen voor de dekking van hoofdzakelijk tijdens het boekjaar gemaakte kosten voor het beheer van verbruikte splijtstof ten belope van 88 miljoen euro, de studiekosten voor de ontmanteling ten belope van 75 miljoen euro en het O&O-programma van NIRAS ten belope van 8,9 miljoen euro.

Eenmalige exploitatiekosten

Deze post omvat het bedrag dat overeenstemt met de verhoging van de voorzieningen ingevolge de herziening van het voorzieningendossier zoals vastgesteld door de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen in haar opmerkingen van 16 december 2022. De daaruit voortvloeiende toename van de voorzieningen bedroeg 2.946 miljoen euro.

Financiële opbrengsten

Deze post omvat de interesten op de leningen en beleggingen van geldmiddelen.

Winst

De jaarrekening voor 2022 laat een winst zien van 952.719,80 euro, tegen 466.366,91 euro in 2021.

Op de Algemene Vergadering van 10 mei 2023 ter goedkeuring van de jaarrekening voor het boekjaar 2022 zal de aandeelhouders worden gevraagd een bedrag van 47.635,99 euro aan de wettelijke reserve toe te voegen en een dividend van 1,80 euro per volgestort aandeel uit te keren, in totaal 902.700 euro. Het saldo van de winst van het jaar, namelijk 2.383,81 euro, werd toegevoegd aan de ingehouden winst, die nu 11.448,07 euro bedraagt.

Buiten de balans

Eind 2022 heeft SYNATOM ten gunste van NIRAS bankgaranties gegeven voor een bedrag van 233.058.109 euro.

Gebeurtenissen na balansdatum

Akkoord ENGIE - Belgische regering

Op 9 januari 2023 hebben ENGIE en de Belgische regering een principeakkoord ondertekend (Heads of Terms and Commencement of LTO Studies Agreement), dat de weg opent om tot volledige akkoorden te komen in de komende maanden. Het voorziet ook in de onmiddellijke aanvang van milieu- en technische studies die nodig zijn om de vergunningen voor deze uitbreiding te verkrijgen. Het geeft invulling aan de punten die werden vermeld in de op 21 juli 2022 ondertekende intentieverklaring en specificeert bepaalde modaliteiten. Het omschrijft meer bepaald het kader voor een plafond voor de toekomstige kosten van de verwerking van kernafval, waardoor de technische en financiële parameters van een plafond kunnen worden vastgesteld door het opnemen van een risicopremie.

In dit stadium van de onderhandelingen tussen bovengenoemde partijen zijn er geen belangrijke gevolgen bekend voor de activiteiten van de vennootschap. In dit kader zijn reeds studies over de brandstofvoorziening en containers gestart.

Naleving van de Wet van 12 juli 2022

In overeenstemming met de Wet heeft de vennootschap tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van 30 januari 2023 haar statuten aangepast aan de Wet van 12 juli 2022. Bij die gelegenheid werd mevrouw Cécile Flandre benoemd tot Onafhankelijk Bestuurder en werd ze met ingang van dezelfde datum Voorzitter van de Raad van Bestuur. In het kader van deze herziening heeft de onderneming ook haar Corporate Governance Charter herzien.

Winstpremies

De betaling van een identieke bonus aan personeelsleden (met 3 maanden anciënniteit op de datum van 1 december 2022) van de vennootschap wordt overwogen door een Belgische entiteit van de groep ENGIE, overeenkomstig hoofdstuk II I van de wet van 22 mei 2001 betreffende de deelname van werknemers in het kapitaal van vennootschappen en de invoering van een winstdeling voor werknemers (MB 09/06/2001, 19.288).

Nucleaire voorzieningen

Op 14 februari 2023 heeft SYNATOM, overeenkomstig de wet, enkele opmerkingen van de NPC aangevochten omdat deze te conservatief of technisch ongeschikt zouden zijn, en een nieuw voorstel ingediend waarin het uitlegt waarom het van mening is dat niet aan het verzoek kan worden voldaan. De CNV zal daarop desgevallend haar definitieve advies uitbrengen, onder de rechterlijke toetsing van het Marktenhof te Brussel.

In afwachting van dit advies houden de op 31 december 2022 geboekte nucleaire voorzieningen volledig rekening met de opmerkingen en veronderstellingen van de CNV in haar verslag van 16 december 2022.

SYNATOM zal de facturen uitreiken die voortvloeien uit de verhoging van de voorzieningen zoals beoordeeld in het eindadvies van de CNV.

We voorzien geen andere noemenswaardige omstandigheden die de toekomstige evolutie van de vennootschap wezenlijk zouden kunnen beïnvloeden.

Brussel, 5 mei 2023

Dimitri STROOBANTS
Gedelegeerd Bestuurder

Cécile FLANDRE
Voorzitter

BALANS

Per 31 december (in duizenden euro)

ACTIVA	2022	2021
Materiële vaste activa	0	0
Meubilair en rollend materieel	0	0
Financiële vaste activa	12.229.838	12.549.864
Financiële investeringsfondsen - Vorderingen	7.017.477	5.097.277
Verbonden ondernemingen - Vorderingen	5.188.000	7.441.000
Ondernemingen met een deelnemingsverhouding	24.361	11.587
• Deelnemingen	24.361	11.290
• Vorderingen	0	297
Vorderingen op meer dan één jaar	3.114	5.158
Handelsvorderingen	0	0
Voorraden en bestellingen in uitvoering	307.744	408.137
Voorraden		
Goederen in bewerking	307.744	408.137
Vorderingen op ten hoogste één jaar	5.587.100	1.699.706
Handelsvorderingen	3.092.233	51.504
Overige vorderingen	2.494.867	1.648.202
Geldbeleggingen	0	70
Overige beleggingen	0	70
Liquide middelen	1	9
Overlopende rekeningen	1.188	459
TOTAAL DER ACTIVA	18.128.986	14.663.403

PASSIVA	2022	2021
Kapitaal	12.453	12.453
Geplaatst kapitaal	49.600	49.600
Niet-opgevraagd kapitaal (-)	-37.147	-37.147
Uitgiftepremies	141	141
Reserves	1.889	1.841
Wettelijke reserve	1.837	1.789
Onbeschikbare reserves		
• Andere	15	15
Belastingvrije reserves	37	37
Overgedragen winst	11	9
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	17.856.801	14.375.201
Voorzieningen voor risico's en kosten	17.856.801	14.375.201
Schulden op meer dan één jaar	192.610	186.500
Leidende Beginselen	192.610	186.500
Schulden op ten hoogste één jaar	61.264	84.710
Handelsschulden		
• Leveranciers	59.718	53.227
Schulden mbt belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		
• Belastingen	172	30.704
• Bezoldigingen en sociale lasten	472	338
Overige schulden	903	441
Overlopende rekeningen	3.817	2.548
TOTAAL DER PASSIVA	18.128.986	14.663.403

RESULTATENREKENING

(in duizenden euro)

	2022	2021
Bedrijfsopbrengsten	3.271.115	411.336
Omzet	424.577	408.021
Voorraad goederen in bewerking, gereed product en bestellingen in uitvoering (toename + ; afname -)	-100.393	-119.346
Andere bedrijfsopbrengsten	581	6
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	2.946.350	122.655
Bedrijfskosten	3.747.023	817.950
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	86.597	77.375
Diensten en diverse goederen	175.522	198.233
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	3.300	3.141
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen + ; bestedingen en terugnemingen -)	535.263	416.543
Andere bedrijfskosten	4	3
Niet-recurrente bedrijfskosten	2.946.337	122.655
Bedrijfswinst(verlies)	-475.908	-406.614
Financiële opbrengsten	480.913	408.308
Opbrengsten van financiële vaste activa	224.283	262.915
Opbrengsten uit vlottende activa	256.630	145.393
Andere financiële opbrengsten		
Niet-recurrente financiële opbrengsten	4.050	1.212
Financiële kosten	3.979	1.209
Andere financiële kosten	71	3
Winst (verlies) van het boekjaar voor belastingen	954	482
Belastingen op het resultaat	1	15
Winst (verlies) van het boekjaar	953	467
TE BESTEMMEN WINST VAN HET BOEKJAAR	953	467

RESULTAATVERWERKING	2022	2021
Te bestemmen winst	962	474
Te bestemmen winst van het boekjaar	953	467
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	9	7
Toevoeging aan het eigen vermogen	48	23
Aan de wettelijke reserve	48	23
Over te dragen winst (verlies)	11	9
Uit te keren winst	903	442
Vergoeding van het kapitaal	903	442

TOELICHTING

(in duizenden euro)

Staat van de financiële vaste activa

FINANCIËLE INVESTERINGSFONDSEN	2022
Netto boekwaarde per einde van het vorige boekjaar	5.097.277
• Toevoegingen	1.920.200
• Overboekingen	0
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	7.017.477
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	7.017.477
VERBONDEN ONDERNEMINGEN	2022
Verbonden ondernemingen - Vorderingen	
Netto boekwaarde per einde van het vorige boekjaar	7.441.000
• Toevoegingen	19.000
• Terugbetalingen	-700.000
Geboekte waardeverminderingen	0
Teruggenomen waardeverminderingen	0
Overige	-1.572.000
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	5.188.000
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING	2022
Ondernemingen met deelnemingsverhouding - Deelnemingen	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	12.408
Aanschaffingen	12.233
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	24.641
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	1.118
• Mutaties tijdens het boekjaar	-838
• Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	280
• Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	24.361
• Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	296

Inlichtingen omtrent de deelnemingen

BENAMING	AANGEHOUDEN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN			Eigen vermogen
	Aard	Aantal	%	
I4B – The Belgian Infrastructure Fund NV Havenlaan 86C - 1000 Brussel	Aandelen op naam	24.578.210	33,33	5.167.476 euro
BNLF – Belgian Nuclear Liabilities Funds NV Simon Bolivarlaan 36 - 1000 Brussel	Aandelen op naam	1.632.297	100	1.561.509.712 euro
Nuclear Investment Fund (NIF1) NV Avenue de la Gare 65 - L-2520 Luxembourg	Aandelen op naam	437.663	100	4.779.572.643 euro
Nuclear Investment Fund (NIF2) NV Avenue de la Gare 65 - L-2520 Luxembourg	Aandelen op naam	25.546	100	252.947.491 euro

Overige geldbeleggingen en overlopende rekeningen (activa)

	2022	2021
Overige geldbeleggingen		
Aandelen	0	70
Overlopende rekeningen		
Te ontvangen niet-ervallen interesten	1.188	459
Operationele kosten te regulariseren	0	0

Staat van het kapitaal en de aandeelhoudersstructuur

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL	2022
Geplaatst kapitaal	
Per einde van het vorige boekjaar	49.600
Per einde van het boekjaar	49.600
Samenstelling van het kapitaal	
Soorten aandelen:	
• Nominatieve aandelen:	2.000.000 aandelen
NIET-GESTORT KAPITAAL	2022
Aandeelhouders die nog moeten volstorten (niet-opgevraagd kapitaal)	
ELECTRABEL	37.147
AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR	
ELECTRABEL	1.999.999 aandelen
Belgische Staat	1 aandeel
	2.000.000 aandelen

TOELICHTING

Staat van de schulden en overlopende rekeningen (passiva)

SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	2022
Andere schulden (leidende beginselen)	192.610
SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	
Belastingen	
Vervallen belastingschulden	-
Niet-vervallen belastingschulden	171
Geraamde belastingschulden	-
Bezoldigingen en sociale lasten	
Vervallen schulden ten aanzien van de RSZ	-
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	472
OVERLOPENDE REKENINGEN	
Te betalen bedrijfskosten	56
Overige overlopende rekeningen	3.761

Bedrijfsresultaten

	2022	2021
BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
Netto - omzet		
Vergoedingen voor terbeschikkingstelling splijtstoffen	423.637	407.335
Overige	940	685
	424.577	408.020
BEDRIJFSKOSTEN		
Werknemers ingeschreven in het personeelsregister		
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	20	19
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	19,1	17,0
Aantal daadwerkelijke gepresteerde uren	30.548	27.176
Personeelskosten		
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	2.216	1.796
Patronale bijdragen voor sociale verzekeringen	554	503
Patronale premies voor bovenwettelijke verzekeringen	445	775
Andere personeelskosten	86	67
	3.301	3.141

Voorzieningen voor risico's en kosten		
Toevoegingen	698.736	605.667
Bestedingen en terugnemingen	(-)163.473	(-)189.124
	535.263	416.543
Andere bedrijfskosten		
Belastingen en taksen op de bedrijfsuitoefening	4	3
Andere		
	4	3

Niet-recurrente resultaten

	2022	2021
NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN		
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten		
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	2.946.350	122.655
NIET-RECURRENTE KOSTEN		
Niet-recurrente bedrijfskosten		
Uitzonderlijke voorzieningen voor risico's en kosten	2.946.337	122.655

Belastingen en taksen

	2022	2021
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT		
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren		
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	1	16
Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst voor belastingen en de geraamde belastbare winst		
Verworpen uitgaven	111	70
Gebruik belaste reserves	(-)354	(-)466
BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN		
De belasting over de toegevoegde waarde in rekening gebracht		
Aan de onderneming (aftrekbaar)	27.992	22.196
Door de onderneming	80.389	111.472
De ingehouden bedragen ten laste van derden bij wijze van		
Bedrijfsvoorheffing	774	643

TOELICHTING

Termijnverrichtingen

Gekochte deviezen 97.785

Andere verplichtingen

In de nucleaire sector zijn er contracten voor aankoop en diensten voor de uraniumconcentraten, de conversie en de verrijking enerzijds, en voor het beheer van de benedenfase van de splijtstofcyclus, anderzijds.

Beknopte beschrijving van de regeling inzake het aanvullend rust- of overlevingspensioen

De personeelsleden genieten van een inkomenswaarborg met betrekking tot het rust- en overlevingspensioen gebaseerd op hun anciënniteit in dienst van de maatschappij en/of in dienst van verbonden ondernemingen en op hun bezoldiging bij het einde van hun loopbaan.

Om de verbintenissen voortvloeiend uit deze waarborgen na te komen, stort de maatschappij bijdragen bij voormelde ondernemingen en bij hun pensioenfondsen en heeft zij een groepsverzekeringscontract afgesloten.

Andere niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

NIRAS-garantie 229.897

Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

	VERBONDEN ONDERNEMINGEN		ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING	
	2022	2021	2022	2021
Financiële vaste activa				
• Deelnemingen	7.017.477	5.097.277	24.361	11.290
• Andere vorderingen	5.188.000	7.441.000	0	296
	12.205.477	12.538.277	24.361	11.586
Vorderingen				
• Op meer dan één jaar				
• Op hoogstens één jaar	5.584.906	1.697.585		
	5.584.905	1.975.585		
Schulden				
• Op hoogstens één jaar	19.343	6.756		
	19.343	6.756		
Persoonlijke en zakelijke zekerheden				
• Door verboden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de vennootschap	619.126	212.701		
Financiële resultaten				
• Opbrengsten uit financiële vaste activa	224.092	262.644		
• Opbrengsten uit vlottende activa	247.356	138.763		
• Kosten van schulden	1.367	1.209		

Transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden

Bij afwezigheid van wettelijke criteria die het mogelijke maken om belangrijke transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden te inventariseren werd geen enkele transactie opgenomen in deze bijlage.

Ter informatie en uit oogpunt van transparantie, wordt het geheel van belangrijke transacties met verbonden partijen (andere dan deze met ondernemingen die (quasi) volledig door de groep waartoe wij behoren worden aangehouden) hieronder vermeld.

Sibelga

Sibelga is de enige distributiebeheerder van elektriciteit en aardgas voor de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In oktober 2012 heeft ELECTRABEL twee schijven van een lening aan de vennootschap Sibelga op SYNATOM overgedragen. Deze lening, met een uitstaand saldo van 5,1 miljoen euro, is terugbetaalbaar in jaarlijkse aflossingen tot in december 2026.

Financiële betrekkingen met:

A. Bestuurders en zaakvoerders

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening, toegekende pensioenen aan bestuurders en zaakvoerders: 180.297 euro.

B. De Commissaris(sen) en de personen met wie hij(zij) verbonden is(zijn)

Bezoldiging van de Commissaris(sen): 68.000 euro.
Andere verklaringen: 0 euro.

Waardering van de nucleaire voorzieningen

De Belgische wet van 11 april 2003, gedeeltelijk opgeheven en gewijzigd bij de wet van 12 juli 2022, wijst aan SYNATOM, dochteronderneming van ELECTRABEL, het beheer van de voorzieningen toe voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van de verbruikte splijtstof.

Bovendien voorziet deze wet in de oprichting van een Commissie voor Nucleaire Voorzieningen (CNV) die tot taak heeft de aanleg en het beheer van deze voorzieningen te controleren.

Overeenkomstig de wet voert de CNV een driejaarlijkse controle uit over de toepassing van de berekeningsmethoden voor de aanleg van de nucleaire voorzieningen en de toereikendheid ervan.

In dit verband heeft SYNATOM op 2 september 2022 een driejaarlijks herevaluatiedossier van de nucleaire voorzieningen toegezonden aan de CNV, die op 16 december 2022 een reeks opmerkingen heeft gemaakt waarbij de referentiescenario's werden bevestigd, extra kosten werden toegevoegd en de actualiseringspercentages werden aangepast. Voorzieningen geboekt per 31 december 2022 houden volledig rekening met de opmerkingen en veronderstellingen van de CNV.

ELECTRABEL betwistte echter een aantal opmerkingen van de NPC omdat deze te conservatief of technisch ongeschikt zouden zijn, en diende op 14 februari 2023, overeenkomstig de wet, een nieuw aangepast voorstel in waarin werd toegelicht waarom het van mening is dat er geen gevolg aan kan worden gegeven. De CNV zal daarop desgevallend haar definitieve advies uitbrengen, onder de rechterlijke toetsing van het Marktenhof te Brussel.

Bovendien is de groep ENGIE, met het oog op de eventuele uitbreiding van de kernreactoren Doel 4 en Tihange 3, besprekingen begonnen met de Belgische regering over het kwijtingsplafond voor ENGIE van de kosten voor de verwerking van kernafval, die ongeveer 58% van het totaal vertegenwoordigen van de per 31 december 2022 geboekte

voorzieningen. Op 22 juli 2022 werd een intentieverklaring tussen de partijen ondertekend, die werd bevestigd en versterkt door een niet-bindend principeakkoord van 9 januari 2023. Deze documenten voorzien in uitgebreide principeakkoorden tegen 15 maart en een bindend akkoord tegen juni 2023. In geval van een effectieve overeenkomst tussen de partijen zou het verschil tussen het bedrag van het kwijtingsplafond en het bedrag van de op 31 december 2022 geboekte voorzieningen een verplichting vormen die moet worden opgenomen.

Aangezien er tot op heden geen algemeen akkoord is, houden de per 31 december 2022 geboekte voorzieningen geen rekening met eventuele bijkomende verplichtingen of aanpassingen van de verplichtingen die uit deze besprekingen kunnen voortvloeien, en blijven ze gebaseerd op het huidige contractuele en juridische kader waarin de duur van de exploitatie van de nucleaire eenheden wordt vastgelegd op 50 jaar voor Tihange 1 en Doel 1 en 2, en op 40 jaar voor de andere eenheden.

De voorzieningen gaan uit van alle bestaande of op Europees, nationaal of regionaal niveau in te voeren verplichtingen op milieugebied. Als een nieuwe wetgeving zou worden ingevoerd in de toekomst, kunnen de geraamde kosten waarop de berekeningen zijn gebaseerd, verschillen.

De waardering van de voorzieningen omvat marges voor onvoorziene uitgaven en risico's, om rekening te houden met de mate van beheersing van de ontmantelingstechnieken en het beheer van verbruikte splijtstof. De marges voor onvoorziene uitgaven in verband met de verwijdering van afval worden vastgesteld door de Nationaal Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen (NIRAS) en zijn geïntegreerd in haar tarieven. SYNATOM raamt ook passende marges voor elke kostencategorie.

Het in aanmerking nemen van de opmerkingen van de CNV en de verplichtingen in verband met de projecten voor de opslag van kernafval hebben in de rekeningen van SYNATOM geleid tot een herwaardering van de nucleaire passiva met 2,9 miljard euro, bovenop de jaarlijkse terugkerende nettokosten van het boekjaar. Dit is voornamelijk het gevolg van een verlaging van de actualisatievoet voor de voorziening voor het beheer van verbruikte splijtstof en een stijging van bepaalde kosten die worden gebruikt om de voorziening voor de ontmanteling van nucleaire productiesites te waarderen.

Ten slotte zal het bedrag van de aldus geboekte voorzieningen ook kunnen worden herzien in geval van een nog te ondertekenen akkoord met de regering.

A. Voorzieningen voor de benedenfase van de splijtstofcyclus

De berekening van de voorzieningen voor het beheer van de benedenfase van de splijtstofcyclus is gebaseerd op een gemiddelde kostprijs per eenheid, vastgesteld voor alle hoeveelheden die tot het einde van de exploitatieperiode van de centrales zullen zijn gebruikt en toegepast op de hoeveelheden die op de afsluitdatum zijn gegenereerd. Er wordt ook een jaarlijkse toevoeging opgenomen in overeenstemming met het effect van de deactualisering van de voorzieningen.

Nadat de bestraalde splijtstof uit een reactor is ontladen en tijdelijk ter plaatse is opgeslagen, moet deze worden geconditioneerd, voordat deze wordt geborgen voor langdurige opslag.

De hypothese van een berging op lange termijn in het door de CNV weerhouden scenario is gebaseerd op de berging in diepe geologische lagen in een nog te identificeren en te kwalificeren site in België. Dit scenario is tot op heden nog niet bekrachtigd in enig nationaal programma overeenkomstig artikel 12 van Richtlijn 2011/70/EURATOM. Op 27 november 2019 heeft de Europese Commissie België een met redenen omkleed advies gestuurd in het kader van de inbreukprocedure van artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Op 28 oktober 2022 werd dan ook een koninklijk besluit ingevoerd, getiteld « Het eerste deel van de Nationale Beleidsmaatregel met betrekking tot het langetermijnbeheer van hoogradioactief en/of langlevend afval en verduidelijking van het stapsgewijze proces voor de vaststelling van de andere delen van deze Nationale Beleidsmaatregel ».

Dit koninklijk besluit bevestigt « de diepe berging van dit afval op Belgisch grondgebied op één of meer plaatsen » als volgt: « het voorontwerp voor het langetermijnbeheer van het in artikel 3 bedoelde radioactief afval, in afwachting van het resultaat van het besluitvormingsproces (...) ». Het verankert ook « de omkeerbaarheid van de Nationale Beleidsmaatregel, die de mogelijkheid inhoudt, na heroverweging, om terug te komen op een of meer delen van deze beleidsmaatregel ». Het is derhalve niet mogelijk te garanderen dat de diepe verwijdering van afval van categorie B - laag- of middelradioactief afval met lange levensduur uit de ontmanteling en afval van categorie C - hoogradioactief afval en/of afval met lange levensduur - de technische oplossing blijft waarvoor België kiest.

Als deze hypothese ter discussie zou komen, moeten de kosten van het beheer van de benedenfase wellicht worden aangepast.

De ENGIE-groep heeft ook de Staat in gebreke gesteld om een einde te maken aan de onzekerheid die door deze stand van zaken is ontstaan en aan de schade die is veroorzaakt door het uitstel van de verschillende projecten die nodig zijn voor het beheer van kernafval in België en behoudt zich het recht voor om in voorkomend geval schadevergoeding te eisen.

In het licht van een reeks ontwikkelingen op de nucleaire brandstofmarkt heeft het nucleaire voorzieningsbedrijf voorgesteld, en de NPC heeft bevestigd, dat het scenario van gedeeltelijke opwerking van splijtstof voor de behandeling van de MOX die van oudsher in Belgische centrales wordt gebruikt, zou niet langer het referentiescenario kunnen zijn.

In tegenstelling tot eerdere waarderingen omvat het referentiescenario niet langer de kosten van een behandelingscontract of de marges voor verwante risico's maar is gebaseerd op de veronderstelling dat de MOX rechtstreeks in diepe opslag wordt geborgen. Als de omstandigheden veranderen, zou de kostenberekening kunnen worden herzien.

De door SYNATOM ingestelde voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof dekken alle kosten van dit scenario: opslag ter plaatse, vervoer, conditionering, tijdelijke opslag en geologische berging.

De voorzieningen worden vastgesteld op basis van de volgende principes en parameters:

- de opslagkosten omvatten hoofdzakelijk de kosten voor het bouwen en exploiteren van extra faciliteiten voor droge opslag en de exploitatie van bestaande faciliteiten, alsmede de kosten voor de aankoop van containers;
- bestraalde en niet-opgewerkte splijtstof wordt geconditioneerd, hetgeen de bouw vereist van conditioneringsinstallaties overeenkomstig de door NIRAS vastgestelde aanvaardingscriteria. De aanbevelingen van deze laatste met betrekking tot de kosten van deze installatie zijn volledig in aanmerking genomen;
- de kosten van diepe geologische berging worden geraamd aan de hand van het tarief dat door NIRAS is bepaald op basis van een totale kostprijs van de bergingsinstallatie van 12 miljard euro²⁰¹⁹ de verbintenis op termijn wordt berekend op basis van de geraamde interne kosten en de externe kosten die worden geraamd op basis van offertes van derden;
- in het referentiescenario is het meest recent bijgewerkte scenario van NIRAS opgenomen, met het begin van de geologische berging rond 2070, die zal worden afgerond tegen 2135;
- het door de CNV gehanteerde actualiseringspercentage is 3,0% (inclusief 2,0% inflatie).

De in de toekomst werkelijk gemaakte kosten kunnen door hun aard en timing verschillen van de geraamde kosten. Sommige nog niet gekwantificeerde aanbevelingen van NIRAS zullen worden besproken door de CNV, die zo nodig in 2023 een aanvullend advies zal uitbrengen.

Sensibiliteitsanalyse

De voorzieningen voor het beheer van de benedenfase van de splijtstofcyclus blijven gevoelig voor hypothesen rond kosten,

tijdschema voor de werkzaamheden en uitgavenverbintenis, alsook voor het actualiseringspercentage:

- Op basis van een analyse door deskundigen van de ENGIE-groep zijn enkele opmerkingen van de CNV in het kader van de de hierboven beschreven driejaarlijkse herzieningsprocedure ongerechtvaardigd geacht en daarover is aan de CNV een met redenen omkleed advies gestuurd. Uitgaande van dit advies (bij een actualiseringspercentage van 3,0% zoals aanbevolen door de CNV) zou dit een daling van de voorzieningen met 0,5 miljard euro betekenen.
- De Vennootschap betwist ook de verlaging met 25 basispunten ten opzichte van het vorige tarief en de verlaging met 50 basispunten ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel van SYNATOM. De handhaving van het sinds 2019 gekende tarief van 3,25% zou een daling van de voorzieningen met 0,7 miljard euro betekenen. Deze verschillende elementen waren het voorwerp van een met redenen omkleed advies van de ENGIE-groep dat op 14 februari 2023 aan de CNV werd toegezonden, zoals bepaald in de Wet van 12 juli 2022.
- Een verhoging van de NIRAS-tarieven met 10% boven het referentiepercentage voor de vergoedingen voor de verwijdering van afval van categorie C zou bij een ongewijzigde onzekerheidsmarge leiden tot een stijging van de voorzieningen met ongeveer 200 miljoen euro.

B. Voorzieningen voor de ontmanteling van nucleaire productiesites

Aan het einde van hun exploitatieduur moeten de kerncentrales worden ontmanteld. De aangelegde voorzieningen in de rekeningen van SYNATOM dienen om alle kosten daarvoor te dekken zowel in de fase van de definitieve stopzetting, waarbij het draait om handelingen om de bestraalde splijtstof te ontladen en weg te halen uit de centrale, als op de ontmantelingsperiode zelf, die moet leiden tot de buitenbedrijfstelling en de sanering van de site.

De vastgestelde ontmantelingsstrategie is gebaseerd op (i) onmiddellijke ontmanteling zodra de reactor is stilgelegd, (ii) ontmanteling in serie in plaats van per eenheid, en (iii) een volledige ontmanteling met als doel een terugkeer naar de status van « greenfield industrial », zodat het terrein in de toekomst voor industriële doeleinden kan worden gebruikt.

De voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales worden aangelegd op basis van de volgende parameters:

- de aanvang van de technische werkzaamheden voor de definitieve stillegging van de installaties hangt af van de betrokken eenheid en de volgorde van de werkzaamheden voor het hele park. Deze werkzaamheden worden onmiddellijk gevolgd door de ontmantelingsfase;
- het gekozen scenario is gebaseerd op een ontmantelingsplan en op ontmantelingsplannen die door de nucleaire veiligheidsautoriteiten moeten worden goedgekeurd. Met het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) is een dialoog gestart over de veiligheidsvoorwaarden voor de definitieve stilleggingsfase en de ontmantelingsfase van de centrales. De kosten kunnen veranderen afhankelijk van het resultaat van deze besprekingen en het gedetailleerde ontwerp van deze fasen zoals dit momenteel wordt bepaald;

- het op termijn te betalen bedrag wordt bepaald aan de hand van de geraamde kosten per kerncentrale, op basis van een studie van een onafhankelijk adviesbureau en uitgaande van de veronderstelling dat de centrales in serie zullen worden ontmanteld. De in de toekomst werkelijk gemaakte kosten kunnen afwijken van de geraamde kosten vanwege de aard ervan en hun vervaldata;
- de heffingen voor de behandeling van het ontmantelingsafval van categorie A - laag- of middelradioactief afval en afval met een korte levensduur - en van categorie B - laag- of middelradioactief afval en afval met een lange levensduur - worden bepaald door gebruik te maken van de tarieven van het NIRAS en de door het NIRAS vooropgestelde marges voor afvalreclasseringsrisico's, rekening houdend met de onzekerheden bij het vaststellen van de criteria voor de aanvaarding van afvalstoffen in deze categorieën; moeilijkheden bij het verkrijgen van exploitatievergunningen voor het opslagcentrum voor afval van categorie A hebben NIRAS ertoe gebracht de definitie van de technische opslagoplossing te herzien, waarvan een nieuwe evaluatie is opgesteld voor 2022;
- voor de verschillende fasen wordt rekening gehouden met de opname van marges voor onvoorziene uitgaven, die door NIRAS en de CNV worden geëvalueerd;
- voor de bepaling van de toekomstige waarde van de verbintenis wordt een inflatiepercentage van 2,0% toegepast tot het einde van de ontmanteling;
- het door de CNV gehanteerde actualiseringspercentage is 2,5% (inclusief 2,0% inflatie).

Bovendien omvatten de voor de verwijdering van bedrijfsafval gevormde passiva de in mei 2022 door de Raad van Bestuur van NIRAS gevalideerde tariefaanpassing.

Tenslotte heeft ELECTRABEL, op basis van de voorzieningen voor de Belgische activa die het nauwst met deze centrales verbonden zijn, voorzieningen aangelegd voor het dekken van de kosten in verband met de definitieve sluiting van haar trekkingsrechten in Tricastin en Chooz B, alsmede voor de ontmantelingsperiode die leidt tot de ontmanteling en sanering van het terrein van Chooz B, overeenkomstig de respectieve overeenkomsten met EDF.

Sensibiliteitsanalyse

Op basis van een analyse door de deskundigen van de ENGIE-groep worden bepaalde opmerkingen van de CNV in het kader van de hierboven beschreven driejaarlijkse herzieningsprocedure als ongerechtvaardigd beschouwd en is een met redenen omkleed advies gestuurd naar de CNV. De impact van dit advies, bij een actualiseringspercentage van 2,50% zoals aanbevolen door de CNV, zou overeenkomen met een daling van de voorzieningen met 0,6 miljard euro.

Op basis van de parameters die momenteel worden gebruikt voor de raming van de kosten en het tijdschema voor de uitbetalingen, zou een wijziging van de actualisatievoet met 10 basispunten kunnen leiden tot een wijziging van het saldo van de voorzieningen voor ontmanteling met ongeveer 85 miljoen euro, naar boven in geval van een daling van de koers en naar beneden in geval van een stijging van de koers.

TOELICHTING

C. Financiële activa bestemd voor de toekomstige uitgaven voor ontmanteling van installaties en beheer van bestraalde splijtstoffen

Zoals aangegeven in het voorgaande punt, belast de Belgische wet van 12 juli 2022, die de wet van 11 april 2003 gedeeltelijk herroept en wijzigt, SYNATOM, een 100% dochteronderneming van ELECTRABEL, met het beheer en de belegging van de fondsen die van de Belgische nucleaire exploitanten worden ontvangen om de kosten voor de ontmanteling van kerncentrales en het beheer van verbruikte splijtstof te dekken. In het kader van de wet van 11 april 2003 kan SYNATOM maximaal 75% van deze fondsen uitlenen aan nucleaire exploitanten op voorwaarde dat aan bepaalde kredietkwaliteitscriteria wordt voldaan.

Overeenkomstig de Wet van 12 juli 2022 zal het bedrag van de uitstaande leningen tussen SYNATOM en de kernexploitanten, dat de tegenwaarde vertegenwoordigt van de voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof, uiterlijk op 31 december 2025 aan SYNATOM worden terugbetaald volgens een in de wet bepaalde jaarplanning. Het bedrag van de uitstaande leningen tussen SYNATOM en ELECTRABEL dat het equivalent van de voorzieningen voor ontmanteling vertegenwoordigt, zal tegen 31 december 2030 aan SYNATOM worden terugbetaald volgens een in de wet vastgelegd schema.

Het gedeelte van de voorzieningen dat niet wordt gebruikt voor leningen aan nucleaire exploitanten, wordt door SYNATOM belegd, hetzij in financiële activa buiten de nucleaire exploitanten om, hetzij in leningen aan rechtspersonen die voldoen aan de wettelijke criteria voor « kredietwaardigheid ».

Schema Benedenfase (in miljoenen euro)

Terugbetaling vóór 31 december van het betrokken jaar:

2022	2023	2024	2025
894	889	931	1.071

Schema Ontmanteling (in miljoenen euro)

Terugbetaling vóór 31 december van het betrokken jaar:

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
683	683	683	683	364	364	364	364	364

In de loop van het boekjaar 2022 heeft SYNATOM bijgevolg bijna 1,9 miljard euro in dergelijke activa belegd.

Het doel dat SYNATOM met haar beleggingen in deze activa nastreeft, is op lange termijn een voldoende rendement te bieden voor een aanvaardbaar risiconiveau, teneinde de kosten in verband met de ontmanteling en het beheer van bestraalde splijtstoffen te dekken, met inachtneming van de in de Wet van 12 juli 2022 bepaalde eisen inzake diversificatie, beperking van de risico's en beschikbaarheid.

Het is de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van SYNATOM en zijn Beleggingscomité om het beleggingsbeleid van SYNATOM vast te stellen na overleg met de CNV overeenkomstig de Wet van 12 juli 2022. Op basis van een strikt risicobeheersingsbeleid houdt het Beleggingscomité toezicht op de beleggingsbeslissingen, die worden beheerd door een team onder leiding van een Directeur Beleggingen.

Per 31 december 2022 bedroeg de waarde van de financiële activa voor de afdekking van de nucleaire voorzieningen 67.047 miljoen euro, met een rendement van -13,56 over het jaar. Het jaar 2022 werd gekenmerkt door ongekende gebeurtenissen die de volatiliteit van de wereldwijde aandelen- en obligatiemarkten sterk deden toenemen. De inflatiedruk die volgde op de Covid-crisis leidde tot een reeks renteverhogingen door de verschillende centrale banken. De gemengde macro-economische gegevens, alsmede de oorlog in Oekraïne hadden een impact op de aandelenmarkten, vooral in Europa. Alle activaklassen, behalve de geldmarkt, kenden in 2022 een negatief rendement.

Waardering van financiële activa voor 2022

	NIF1	NIF2	BNLF	14B	SIBELGA	TOTAAL
Juiste waarde	4.779.668.703	252.939.767	1.561.520.124	24.361.334	5.157.976	6.623.647.904
Aantal aandelen	437.663	26.546	1.632.297			
NAV per eenheid	10.920,88	9.528,26	956,64			
Verandering in NIW vs 12/N-1	-12,89%	-13,72%	-15,61%			
NIF	-12,89%	-13,72%				
Boekhoudkundige waardering	5.042.938.248	273.338.708	1.701.200.000	24.361.334	5.157.976	7.046.996.266
Historische VNI	11.522,41	10.296,69	1.042,21			
Meerwaarde VNI	-601,53	-768,43	-85,57			
	-5,22%	-7,46%	-8,21%			
Ongerealiseerde meer- of minderwaarde	-263.269.545	-20.398.941	-139.679.876	0	0	-423.348.362

Waarderingsregels

Oprichtingskosten

De oprichtingskosten worden ten laste genomen in het boekjaar waarin ze worden gemaakt.

Materiële vaste activa

Aanschaffingswaarde

De materiële vaste activa worden tegen hun aanschaffingsprijs, kost- of inbrengprijs aan de actiefzijde van de balans geboekt.

Bijkomende kosten

De bijkomende kosten die met beleggingen gepaard gaan, worden opgenomen in de aanschaffingswaarde van de betrokken materiële vaste activa.

Ze worden afgeschreven aan hetzelfde ritme als de installaties waarop ze betrekking hebben.

Afschrijvingen

De materiële vaste activa worden afgeschreven vanaf de datum van inbedrijfstelling. Voor wat betreft het meubilair en rollend materieel stemt deze datum meestal overeen met de aanschaffingsdatum.

De toevoegingen worden berekend op basis van de lineaire methode en volgende afschrijvingspercentages:

- Meubilair: 10%.
- Bureau materiaal: 20%.
- Tweedehands materiaal: 33,33%.
- Verbouwingen: over de duur van de huurovereenkomst.

Financiële vaste activa

Deelnemingen, aandelen en deelbewijzen

De deelnemingen, aandelen en deelbewijzen van niet-geconsolideerde ondernemingen worden tegen hun aanschaffings- of inbrengwaarde aan de actiefzijde van de balans geboekt, exclusief de bijkomende kosten en na aftrek van de eventueel nog te storten bedragen.

Aan het einde van elk boekjaar wordt elk effect afzonderlijk gewaardeerd in functie van de situatie, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de betrokken onderneming. De waarderingsmethode wordt objectief gekozen, waarbij met de aard en de kenmerken van het betrokken effect rekening wordt gehouden. In de meeste gevallen wordt de netto-actiefwaarde gekozen, of voor de marktwaarde indien die lager dan de netto-actiefwaarde ligt.

Het aangenomen waarderingscriterium voor een effect wordt systematisch gebruikt van het ene op het andere boekjaar, behalve indien de omstandigheden het rechtvaardigen, in welk geval dit speciaal in de toelichting wordt vermeld.

Mocht uit deze waardering een duurzame ontwaarding blijken ten opzichte van de boekwaarde, dan wordt op de effecten een waardevermindering toegepast die gelijk is aan het duurzame deel van de vastgestelde minderwaarde.

Een uitzonderlijke terugneming van waardevermindering kan worden verricht indien er een duurzame meerwaarde wordt vastgesteld op de effecten waarop eerder een waardevermindering werd uitgevoerd. Met uitzondering van dit geval wordt er nooit tot een herwaardering van de effecten overgegaan, zelfs indien er bij de waardering van effecten duurzame meerwaarden aan het licht zouden komen.

Bij de financiële vaste activa geboekte vorderingen

De bij de financiële vaste activa geboekte vorderingen worden tegen hun nominale waarde opgenomen. Vastrentende effecten worden tegen hun aanschaffingswaarde geboekt. Indien de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van die vorderingen of effecten op hun vervaldag onzeker blijkt of in het gedrang is gekomen, worden ze ten belope van het overeenkomstige bedrag aan een waardevermindering onderworpen.

Vorderingen op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar

Deze vorderingen worden tegen hun nominale waarde geboekt en zijn het voorwerp van waardeverminderingen indien hun volledige of gedeeltelijke terugbetaling op de vervaldag onzeker blijkt of in het gedrang is gekomen.

In geval van een faillissement of concordaat worden de niet betaalde vorderingen automatisch als dubieus beschouwd en wordt er onmiddellijk een waardevermindering of hun totale nettowaarde (exclusief BTW) toegepast. Ook op andere vorderingen kunnen waardeverminderingen worden toegepast die aan elk afzonderlijk geval zijn aangepast.

Vorraden

Brandstofvoorraden

Brandstoffen en andere grondstoffen worden als activa geboekt tegen hun aanschaffingswaarde, die naast de aankoopprijs ook bijkomende kosten zoals niet-terugvorderbare belastingen en eventuele transportkosten omvat.

De voorraden worden aan het einde van het boekjaar gewaardeerd op basis van de gewogen gemiddelde prijs. Er worden waardeverminderingen geboekt indien de marktprijs lager dan de netto-boekwaarde blijkt te zijn.

Beleggingen

Aandelen en deelbewijzen

De aandelen en deelbewijzen van niet-geconsolideerde ondernemingen worden tegen hun aanschaffings- of inbrengwaarde aan de actiefzijde van de balans geboekt, exclusief de bijkomende kosten en na aftrek van de nog te storten bedragen.

Aan het einde van elk boekjaar wordt elk effect afzonderlijk gewaardeerd in functie van de situatie, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de betrokken onderneming. De waarderingsmethode wordt objectief gekozen, waarbij met de aard en de kenmerken van het betrokken effect rekening wordt gehouden. In de meeste gevallen wordt voor de netto-actiefwaarde gekozen, of voor de marktwaarde indien die lager dan de netto-actiefwaarde ligt.

TOELICHTING

Het aangenomen waarderingscriterium voor een effect wordt systematisch gebruikt van het ene op het andere boekjaar, behalve indien de omstandigheden het rechtvaardigen, in welk geval dit speciaal in de toelichting wordt vermeld.

Mocht uit deze waardering een duurzame ontwaarding blijken ten opzichte van de boekwaarde, dan wordt op de effecten een waardevermindering toegepast die gelijk is aan het duurzame gedeelte van de vastgestelde minderwaarde.

Een uitzonderlijke terugneming van waardevermindering kan worden verricht indien er een duurzame meerwaarde wordt vastgesteld op de effecten waarop eerder een waardevermindering werd uitgevoerd. Met uitzondering van dit geval wordt er nooit tot een herwaardering van effecten overgegaan, zelfs indien er bij de waardering van effecten duurzame meerwaarden aan het licht zouden komen.

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten worden gewaardeerd op basis van hun actuaireel rendement, berekend op het tijdstip van aankoop.

Voorzieningen voor risico's en kosten

Bij het afsluiten van elk boekjaar onderzoekt de Raad van Bestuur van de onderneming, die zich hierover voorzichtig, oprecht en te goeder trouw uitspreekt, welke voorzieningen moeten worden gevormd ter dekking van alle voorziene risico's of eventuele verliezen die tijdens het boekjaar of de voorgaande boekjaren zijn ontstaan.

Voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales

De dekking van de kosten verbonden met de ontmanteling van de kerncentrales wordt georganiseerd, onder de controle van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen die is opgericht bij de wet van 11 april 2003, door provisies te boeken op de passiefzijde van de balans. Zij stemmen overeen met de geactualiseerde waarde van de beste raming van de toekomstige kosten van stillegging, ontmanteling en sanering van de kerncentrales.

Voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstoffen

Onder toezicht van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen, opgericht bij de wet van 11 april 2003, worden de toekomstige kosten met betrekking tot opslag, opwerking en berging van de bestraalde splijtstoffen in de kerncentrales (benedenfase van de cyclus) wordt verzekerd door het aanleggen van provisies op het passief van de balans. Zij worden bepaald op basis van een gemiddelde eenheidsprijs berekend op basis van de geactualiseerde waarde van de beste raming van de kosten die overeenstemmen met het geheel van verbruikte hoeveelheden gedurende de exploitatietijd van de kerncentrales.

Schulden

Schulden worden opgenomen tegen hun nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen worden vermeld in de toelichting, naar soort, voor de nominale waarde van de verplichting zoals vermeld in het contract of, bij gebreke daarvan, voor hun geraamde waarde. De rechten en verplichtingen die niet kunnen worden becijferd, worden pro memorie vermeld.

Verrichtingen, tegoeden en verplichtingen in vreemde valuta

De courante verrichtingen in vreemde valuta worden geboekt tegen de geldende wisselkoers op de datum van verrichting. In het geval van termijndekking worden de betrokken posten van de activa of passiva tegen de dekkingskoers gewaardeerd.

De niet-monetaire activa en passiva (deze omvatten hoofdzakelijk de oprichtingskosten, de materiële en immateriële vaste activa, de deelnemingen en de voorraden) worden behouden tegen de historische koersen; die waarde dient als grondslag voor de berekening van afschrijvingen en de eventuele waardeverminderingen (zie hoger).

De wisselkoersverschillen die voortvloeien uit de realisatie van monetaire activa en passiva (vorderingen, leningen en schulden) worden rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen.

De overgemaakte voorschotten worden, afhankelijk van hun bestemming, als monetaire of niet-monetaire activa beschouwd.

Bij het afsluiten van het boekjaar worden de belangrijkste monetaire posten in vreemde valuta geherwaardeerd op basis van de geldende wisselkoersen op de afsluitingsdatum van de rekeningen, met uitzondering van de posten die het voorwerp van een specifieke dekking uitmaken en waarop de dekkingskoersen van toepassing zijn. De netto omrekeningsverschillen per vreemde munteenheid die naar aanleiding daarvan worden vastgesteld, worden in de overlopende rekeningen geboekt indien het een latente winst betreft of ten laste genomen van de resultatenrekening indien het een latent verlies betreft. De omrekeningsverschillen die op de beschikbare waarden worden vastgesteld, worden in het resultaat opgenomen, ook wanneer het om een winst gaat.

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING

Verslag van de Commissaris aan de Algemene Vergadering van de Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen SYNATOM NV voor het jaar eindigend op 31 december 2022 - Jaarrekening

In het kader van wettelijke controle van de jaarrekening van de Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen SYNATOM NV (de « vennootschap »), leggen wij u ons Commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Het verslag vormt één geheel en is ondeelbaar.

We werden benoemd in onze hoedanigheid van Commissaris door de Algemene Vergadering van 11 mei 2022, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat als Commissaris loopt af op de datum van de Algemene Vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2024. Bij gebrek aan online archieven vóór 1997, is het voor ons niet mogelijk om met precisie het eerste jaar van ons mandaat te achterhalen. We hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van de Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen SYNATOM NV uitgevoerd gedurende tenminste 25 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

We hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de vennootschap, die de balans op 31 december 2022 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van 18.128.986 (000) euro en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 953 (000) euro.

Naar ons oordeel geeft deze jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de vennootschap op 31 december 2022 alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's), zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau.

Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie « Verantwoordelijkheden van de Commissaris voor de controle van de jaarrekening » van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van een bepaalde aangelegenheid

Zonder afbreuk te doen aan bovenstaand oordeel zonder voorbehoud, vestigen wij de aandacht op toelichting C-cap 6.20 punt 2 van de jaarrekening, waarin het evaluatieproces wordt beschreven van de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen in deze centrales (samen de « nucleaire voorzieningen ») in toepassing van de wet van 11 april 2003 betreffende de nucleaire voorzieningen, zoals gedeeltelijk ingetrokken en gewijzigd door de wet van 12 juli 2022.

Zoals aangegeven in deze toelichting is bij de waardering van de nucleaire voorzieningen per 31 december 2022 volledig rekening gehouden met de opmerkingen en veronderstellingen van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen in haar verslag van 16 december 2022. Deze beoordeling blijft gevoelig voor de gekozen industriële scenario's, de bijbehorende kostenramingen en de toegepaste macro-economische hypothesen (inflatie en actualisatievoeten).

Voorts wordt in deze bijlage verslag uitgebracht over de lopende besprekingen met de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen over de waardering van de nucleaire voorzieningen per 31 december 2022, alsmede met de Belgische regering betreffende het kwijtingsplafond voor de ENGIE-groep van de kosten voor de verwerking van kernafval. Het resultaat van deze besprekingen is op datum van vandaag onzeker en zou kunnen leiden tot een aanzienlijke herziening van de per 31 december 2022 geboekte nucleaire voorzieningen.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de Commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een Commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de vennootschap, noch van de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- wij identificeren en beoordelen de risico's op beduidende afwijkingen in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten, en als antwoord op die risico's ontwerpen en implementeren wij controleprocedures en verzamelen we voldoende en passende bewijzen waarop we ons oordeel kunnen baseren. Het risico dat een beduidende onjuiste opgave als gevolg van fraude onopgemerkt blijft, is groter dan dat een beduidende onjuiste opgave als gevolg van een fout onopgemerkt blijft, want fraude kan gepaard gaan met samenzwering, valsheid in geschrifte, opzettelijke weglating, verkeerde voorstelling van zaken of omzeiling van de interne beheersing;
- wij verkrijgen inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controleprocedures op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- wij evalueren de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en wij evalueren de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede de door het bestuursorgaan verstrekte informatie over deze ramingen;

- wij concluderen dat het bestuur de continuïteitsveronderstelling op passende wijze toepast en, op basis van de verkregen controle-informatie, of er enige beduidende onzekerheid bestaat ten aanzien van gebeurtenissen of omstandigheden die gereede twijfel doen rijzen over het vermogen van de Vennootschap om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Indien wij tot de conclusie komen dat er sprake is van een beduidende onzekerheid, dienen we de aandacht van de lezers van onze controleverklaring te vestigen op de in de jaarrekening verstrekte informatie over deze onzekerheid of, indien deze informatie niet toereikend is, een gewijzigd oordeel uit te spreken. Onze conclusies zijn gebaseerd op het bewijsmateriaal dat tot de datum van ons verslag van de Commissaris is verzameld. Toekomstige situaties of gebeurtenissen kunnen er echter toe leiden dat de Vennootschap haar activiteiten staakt;

- wij beoordelen de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en gaan na of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende verrichtingen en gebeurtenissen.

We informeren de met het bestuur van de vennootschap belaste personen over de reikwijdte van de controlewerkzaamheden en het tijdschema voor de voltooiing ervan, alsmede over eventuele belangrijke opmerkingen die tijdens onze controle zijn gemaakt, waaronder eventuele beduidende tekortkomingen in de interne controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, de documenten die moeten worden neergelegd overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen, de naleving van de wettelijke en reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op de boekhouding, en de naleving van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en de statuten van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de Commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde International Standards on Auditing (ISA), is het onze verantwoordelijkheid om in alle materiële opzichten na te gaan of het jaarverslag, bepaalde documenten die moeten worden neergelegd overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen, en de naleving van sommige bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en van de statuten, correct zijn en daarover verslag uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Naar ons oordeel is het jaarverslag in overeenstemming met de jaarrekening en opgesteld in overeenstemming met de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

In het kader van onze controle van de jaarrekening moeten we tevens beoordelen, met name op basis van onze tijdens de controle verworven kennis, of het jaarverslag een beduidende afwijking bevat, dat wil zeggen informatie die onjuist is geformuleerd of anderszins misleidend is. Op basis van deze werkzaamheden hebben we geen beduidende onjuistheden te melden.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans, neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, § 1, 8° van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, bevat zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit wetboek voorgeschreven inlichtingen - waaronder deze betreffende de informatie inzake lonen en vormingen - en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

Vermelding betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar waren met de wettelijke controle van de jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- We zijn niet verplicht melding te maken van een transactie die is aangegaan of een beslissing die is genomen in strijd met de statuten of het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

Getekend te Zaventem, op 5 mei 2023.

De Commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren BV

Vertegenwoordigd door Laurent Boxus

Electrabel

Verbruik

Desactivering

Splijstofelementen

Verbruikte splijstofelementen

Fabricage

Tussentijdse opslag

UF6 verrijkt

Pu

Opwerking

Niet-opwerking

Verrijking

Conditionering

U

Conditionering

Conditionering

UF6

Conversie

Opslag

Opslag

Extractie & concentratie

Definitieve berging

U308

NIRAS

BOVENFASE

BOVENFASE

BENEDENFASE

BENEDENFASE

DETAIL VAN DE SPLIJTSTOF CYCLUS

Yellow cake

Bovenfase

De extractie: uraniumafzettingen worden ofwel in situ uitgelogen, of in openlucht- of ondergrondse mijnen ontgonnen volgens de gebruikelijke methodes die toegepast worden in mijnbouwinstallaties.

De concentratie: het uraniumerts wordt in de buurt van de mijnen omgezet tot yellow cake om een uraniumgehalte van ongeveer 85% te bekomen.

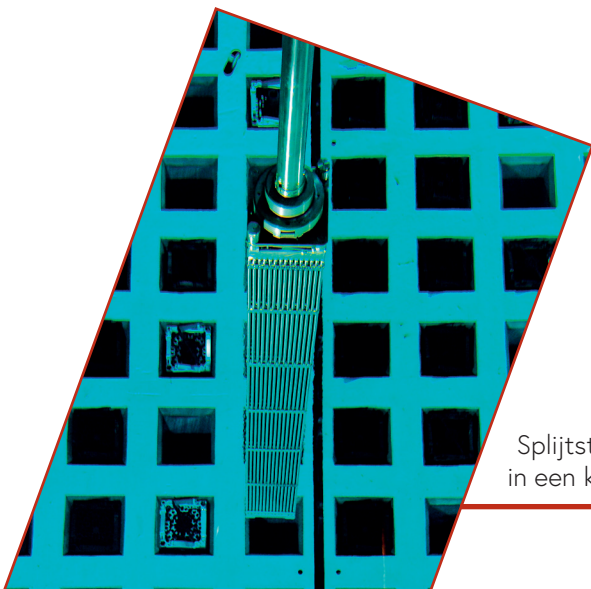
De conversie: het uraniumconcentraat wordt vervolgens geraffineerd en omgezet naar een gasvormige chemische verbinding, uraniumhexafluoride.

De verrijking: om in de Belgische kernreactoren te kunnen worden gebruikt, moet de splijtstof een gehalte uranium-235 bevatten dat hoger is dan het natuurlijke gehalte. Het gehalte aan isotoop 235 wordt door centrifugeren tot meer dan 4% gebracht. Op die manier wordt verrijkt uraniumhexafluoride bekomen.

De fabricage van splijtstofelementen: deze valt onder de bevoegdheid van de exploitant van de centrales die de specificaties ervan bepaalt. Het is de opdracht van SYNATOM het verrijkte uranium hexafluoride te laten leveren aan het bedrijf dat instaat voor de fabricage.

Het gebruik in de reactor

Het verrijkte uranium dat in de splijtstofelementen vevat zit, wordt middels een leasingcontract ter beschikking gesteld van de exploitant.

Splijtstofelement in een koelbekken

Benedenfase

De desactivering: na een verblijf van 3 tot 4,5 jaar in het reactorvat wordt het splijtstofelement definitief verwijderd en overgebracht naar een koelbekken om het radioactieve verval ervan te starten en een deel van de restwarmte af te voeren. Deze deactiveringsfase is identiek in Doel en Tihange en wordt door SYNATOM toevertrouwd aan de exploitant.

De tussentijdse opslag: na enkele jaren in een koelbekken worden de splijtstofelementen overgebracht naar een gecentraliseerde installatie voor tussentijdse opslag. In Doel gebeurt dit door droge opslag in specifieke containers; in Tihange gebeurt dit door opslag in een gecentraliseerd koelbekken. Op termijn zal de opslag voor beide sites, na uitbreiding van de huidige opslagcapaciteit, in containers voor droogopslag gebeuren.

De conditionering: de conditionering van de gebruikte splijtstof wordt verzekerd hetzij door de opwerking die erin bestaat om het uranium en het plutonium - die kunnen gerecycleerd worden - te scheiden van het radioactieve afval, hetzij door de conditionering van de gebruikte splijtstofelementen in hun geheel, met het oog op hun uiteindelijke berging.

De definitieve berging: deze wordt uitgevoerd door NIRAS (Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen) die verantwoordelijk is voor het definitieve beheer van al het nucleaire afval dat geproduceerd wordt in België. Tot op heden wordt de problematiek met betrekking tot de definitieve opslag van hoog radioactief afval met een lange levensduur nog steeds onderzocht.

Site van Belgoprocess in Dessel - Opslaggebouw voor opwerkingsafval

COLOFON

In overeenstemming met de Belgische wet publiceert SYNATOM haar jaarverslag in het Nederlands en in het Frans. SYNATOM biedt ook een Engelse versie aan. De franstalige versie is de originele en de andere versies zijn officieuze vertalingen. We hebben er alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat er geen verschillen zijn tussen de taalversies, maar mochten er toch verschillen zijn, dan heeft de Franse versie voorrang. De drie versies kunnen rechtstreeks worden geraadpleegd en gedownload op de website www.synatom.com.

Colofon :

Redactie

SYNATOM

Pagina's 3 tot 19 : ACTE 4 SPRL - Jean-Jacques Pleyers

Fotos

- Pagina 4: Cécile Flandre, Voorzitter - Privé-foto
- Pagina 5: Dimitri Stroobants, Gedelegeerd Bestuurder - Fotoarchief ELECTRABEL
- Pagina 7: Ontvangst van nieuwe splijtstofelementen in de kerncentrale van Doel - Fotoarchief ELECTRABEL
- Pagina 9: Tijdlijn van ontmanteling - Infografiek ELECTRABEL
- Pagina 11: Behandeling van een droge opslagcontainer in de Tihange SF² - Fotoarchief ELECTRABEL
- Pagina 45: boven: Yellow cake op bandfilter. Fabriek van Muyunkum, Kazachstan
Copyright: Orano, AMANKULOV JANARBEK AMAN
- Pagina 45: midden: Behandeling van een splijtstofelement in een - Fotoarchief ELECTRABEL
- Pagina 45: beneden: Opslaggebouw voor het opwerkingsafval op de site van Belgoproces in Dessel - Fotoarchief NIRAS

Verantwoordelijke uitgever

Dimitri Stroobants

SYNATOM NV

 Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen
Simon Bolivarlaan 36
1000 Brussel
België

 info@synatom.com

 www.synatom.com

Concept

ACTE 4 SPRL - Jean-Jacques Pleyers

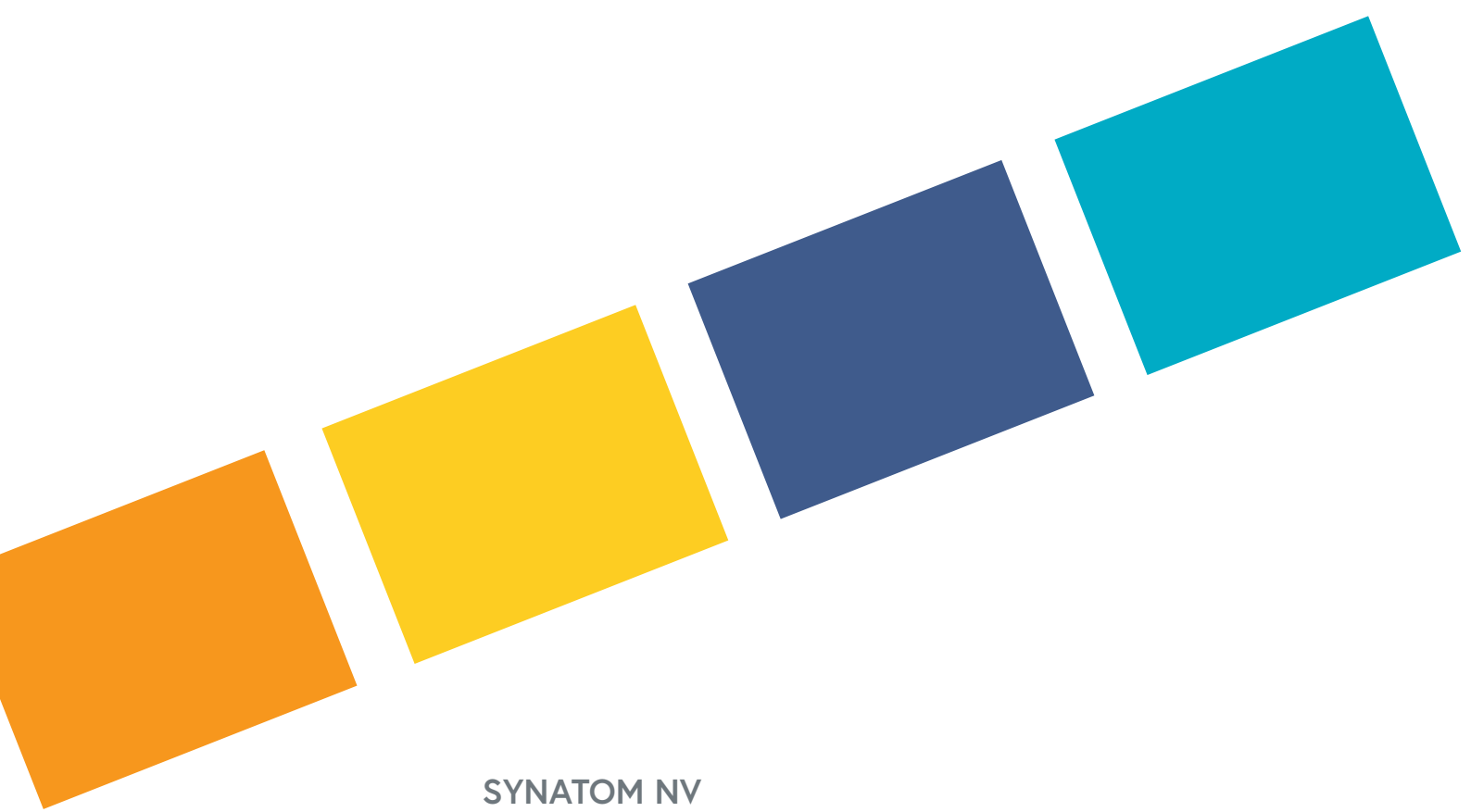
Design

Snoeck Medias - Céline Snoeck
www.s-medias.be

10 mei 2023

Excellence in nuclear fuel cycle management

SYNATOM NV

Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen

 Simon Bolivarlaan 36
1000 Brussel
België

 info@synatom.com

 www.synatom.com